



רשומות

# הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

18 ביולי 2012

712

כ"ח בתמוז התשע"ב

עמוד

הצעת חוק בתי משפט לענינים מינהליים (תיקון מס' 75) (בתי משפט שלום לענינים מינהליים),

1243 ..... התשע"ב-2012

## מבוא

הצעת החוק המתפרסמת בזה היא שלב נוסף בתהליך הבניית מערכת השיפוט בעניינים מינהליים, כך שתהיה מורכבת משלוש ערכאות, תהליך אשר החל בחקיקת חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 (להלן – החוק), שמכוחו הוקמו המחלקות המינהליות בבתי המשפט המחוזיים. זאת, בדומה למודל הנהוג במדינות אחרות בעולם, ובכלל זה מדינות אירופה, ובהן גרמניה וצרפת, שבהן קיימות מערכות נפרדות של בתי משפט מינהליים, בעלות שלוש ערכאות, הדנות בעתירות נגד החלטות של רשויות השלטון.

מטרתה של הצעת החוק להסמיך את בתי משפט השלום לדון בעניינים מינהליים, באותו אופן שבו דנים בתי המשפט לעניינים מינהליים שהוקמו בבית המשפט המחוזי לפי החוק. בהתאם לכך, מוצע להסמיך את בתי משפט השלום המינהליים לדון בעניינים מינהליים בהתאם לעילות, לסמכויות ולסעדים שלפיהם דן בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק (להלן – בג"צ) (סעיף 8 לחוק), ועל פי סדרי הדין הנהוגים בבתי משפט לעניינים מינהליים, הדומים לסדרי הדין הנהוגים בבג"צ.

בחוק נקבע, בסעיף 1, כי העברת העניינים מבית המשפט העליון בשבתו כבג"צ לבתי המשפט המחוזיים, תיעשה בצורה הדרגתית ומבוקרת, תוך שמירת ייחודו של המשפט המינהלי, המהותי והדיוני, כפי שעוצב וגובש בדין ובפסיקתו רבת השנים של בג"צ. העברת העניינים המינהליים שנדונו בעבר באופן בלעדי בבג"צ לבית המשפט המחוזי הייתה כאמור שלב ראשון בתהליך, וכבר בדברי ההסבר להצעת החוק צוין כי לאחר העברה זו תיבחן האפשרות להקמת מחלקות מינהליות גם בבתי משפט השלום (הצ"ח 2821, התש"ס, עמ' 2, בעמ' 4).

מאז חקיקת החוק בשנת 2000, הועברו לסמכות בתי המשפט המחוזיים, בשבתם כבית משפט לעניינים מינהליים, סמכויות נרחבות בעניינים מינהליים, בעיקר עניינים שהיו נתונים בעבר רק לסמכותו של בג"צ. כמו כן, בתי משפט לעניינים מינהליים הוסמכו לדון בעניינים מינהליים נוספים במסגרת חקיקה חדשה.

כפועל יוצא מכך ומהגידול שחל במספר התיקים בעקבות העברתם לבית המשפט המחוזי, גדלה עם הזמן כמות התיקים הנדונים בבתי המשפט לעניינים מינהליים. נוסף על כך חלק מהעניינים המצויים היום בסמכותם של בתי המשפט לעניינים מינהליים, מתאימים מבחינת מהותם וטיבם להידון בבית משפט שלום, ולא בבית משפט מחוזי.

מעבר לכך, כבר היום קיימת הסמכה לבתי משפט השלום לדון בעניינים מסוימים, שהם מינהליים במהותם. הקמת מחלקה מינהלית בבתי משפט השלום תאפשר לרכז גם עניינים אלה תחת סמכותה, באופן שיבהיר את מהות הדיון, אופן הדיון וסדרי הדין החלים בו.

לפיכך, ומשחלף למעלה מעשור מאז שהחלו בתי המשפט לעניינים מינהליים לפעול במסגרת בית המשפט המחוזי, מוצע להשלים את המהלך שהחל, להבניית מערכת השיפוט המינהלית במסגרת של שלוש ערכאות, ולהקים מחלקות מינהליות גם בבתי משפט השלום. חלוקת הסמכויות בין שלוש הערכאות תיעשה בהתאם לתוספות בחוק.

יצוין כי ההצעה להקמת שלוש ערכאות הועלתה כבר בספרו של פרופ' יצחק זמיר, השפיטה בעניינים מינהליים (1981) (וכן ראו יצחק זמיר הסמכות המינהלית, מהדורה שנייה (2010)).

בכך למעשה, מושלמת ההתפתחות של מודל חדש לביקורת שיפוטית על מעשי השלטון, המחליף את המודל המנדטורי שנהג עד שנת 2000 ולפיו רוכזה הביקורת בעניינים מינהליים בעיקר בפני בג"צ.

יש להדגיש כי התיקון המוצע מהווה חוק מסגרת, שנועד ליצור את התשתית לפעילותם של בתי משפט השלום לעניינים מינהליים, בדומה לאופן שבו הוקמו המחלקות המינהליות בבית המשפט המחוזי, עם חקיקת החוק בשנת 2000 (ראו גם: מני מזוזו "רפורמה בשיפוט המינהלית בישראל – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס" משפט וממשל ו(1) 233, 239 (2001)).

תכליתה העיקרית של הצעת החוק לכונן את המחלקות המינהליות בבתי משפט השלום, לקבוע את סמכויותיהן, את הדין ואת סדרי הדין שיחולו בהליכים שיתנהלו לפניהן וליצור בסיס לפעילותן. לפיכך, בשלב

הראשון מוצע לנקוט דרך של העברה הדרגתית ומתונה של סמכויות לבתי משפט השלום לעניינים מינהליים, כדי לאפשר לערכאה זו להתבסס ומתוך כוונה להרחיב את סמכויותיה עם הזמן.

בשנת 1996 מינו שר המשפטים ונשיא בית המשפט העליון דאז ועדה בראשות פרופ' יצחק זמיר, שופט בית המשפט העליון בדימוס, אשר ליוותה את ניסוחה של הצעת חוק בתי משפט לעניינים מינהליים ותקנות סדרי הדין שלפי החוק. משנת 2000, לאחר חקיקת החוק והתקנת התקנות לפיו, המשיכה הוועדה ללוות את יישומו של החוק. הוועדה ליוותה את ניסוחה של הצעת חוק זו ואת גיבוש רשימת העניינים שירוכזו על פי ההצעה בבית משפט השלום לעניינים מינהליים.

הקמת המחלקות המינהליות בבתי משפט השלום, כמוצע בהצעת חוק זו, תקדם את המטרות האלה:

1. **יצירת מערכת שופטית של שלוש ערכאות גם בתחום המשפט המינהלי וחלוקה מושכלת של הסמכויות ביניהן** – הקמת מחלקות מינהליות בבתי משפט השלום, היא צעד נוסף במסגרת יישום מסקנות הוועדה לבדיקת מבנה בתי המשפט הרגילים בישראל שמינו נשיא בית המשפט העליון ושר המשפטים, משנת 1997, בראשותו של שופט בית המשפט העליון תאודור אור, אשר המליצה להפוך את בית משפט השלום לערכאה ראשונה בכל הנושאים, ולשנות את מבנה מערכת בתי המשפט כך שיאומץ מבנה הכולל שלוש ערכאות. כמו כן, הודגשה בדוח זה חשיבות הקמת המחלקות הייעודיות לנושאים מסוימים, ובכלל זה גם הקמת המחלקה המינהלית. הצעת החוק תביא לכך שהסמכות לדין בעניינים מינהליים בין הערכאות השונות, תהיה במתכונת דומה לזו הקיימת בעניינים אזרחיים ופליליים. כפועל יוצא מכך, בין השאר, צפוי לפחות העומס המוטל היום על בג"צ ועל בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים, הדנים בעניינים המינהליים באופן כמעט בלעדי, ותתאפשר חלוקה מושכלת בין שלוש הערכאות. נוסף על כך מהלך זה יאפשר העברת עניינים מינהליים נוספים מבית המשפט הגבוה לצדק לבית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים, בלי להכביד יתר על המידה על ערכאה זו.

2. **פיתוח מקצועיות ומומחיות** – ריכוז העניינים המינהליים, לרבות אלה הנדונים כבר היום בבתי משפט השלום, במחלקה מיוחדת בבית משפט השלום ולפני שופטים מינהליים שיקבלו הכשרה בתחום זה, אמור להביא לפיתוח מקצועיות ומומחיות בתחום המשפט המינהלי. חשיבות הקמת מחלקות שיאפשרו לשופטים להתמחות בתחומים שונים הודגשה גם בדוח הוועדה לבדיקת המבנה והסמכויות של בתי המשפט, 1980, בראשות נשיא בית המשפט העליון דאז, השופט מ' לנדוי, שהמליצה אף היא, בין השאר, על הקמת מחלקות לעניינים מינהליים בבתי המשפט המחוזיים. כפי שהדגיש פרופ' זמיר בספרו, ריכוז השפיטה בעניינים מינהליים במחלקה ייעודית יבטיח מידה של מומחיות בענייני המינהל הציבורי ויאפשר פיתוח של תחום המשפט המינהלי (ראו: יצחק זמיר השפיטה בעניינים מינהליים (1981), עמ' 183–184).

3. **שמירת ייחודו של המשפט המינהלי המהותי והדיוני** – ריכוז העניינים במחלקה מינהלית בבית משפט שלום והחלת הדינים החלים בבית משפט לעניינים מינהליים (הדומים לדינים החלים בבג"צ) עליהם, יביאו לכך שכלל העניינים המינהליים שבסמכות בית משפט השלום, יידונו בהתאם לכללי המשפט המינהלי ולפי סדרי דין מינהליים. בכך יודגש אופיים המיוחד של הליכים אלה ויהיה ניתן להבטיח כי המחלקות בעניינים מינהליים יזכו לבידור הולם ויעיל, בהתאם לדין המינהלי כפי שעוצב וגובש בדין ובפסיקתם של בג"צ ובתי המשפט לעניינים מינהליים.

4. **שיפור הנגישות** – העברת הסמכות לבתי משפט השלום תביא לשיפור הנגישות של הערכאות המינהליות לאזרחים, שכן הערכאות הנמוכות יותר נגישות יותר לאזרחים, והדבר אף עשוי להוזיל את העלויות הקשורות בכך.

5. **ייעול הליכים** – בהמשך ליתרונות הנוכחים לעיל, ריכוז העניינים המינהליים לפני שופטים שירכשו מומחיות ומקצועיות במסגרת מחלקה בבית משפט השלום יביא גם לייעול ההליכים ויבהיר מהם סדרי הדין החלים ואופן הדין בהליכים שהיו עד היום בסמכות בית משפט השלום, בלי שנקבעו לכך סדרי דין מיוחדים. בכך תבוא על תרונה אי-הבהירות הקיימת היום ביחס להליכים שונים המתנהלים בבתי משפט השלום, אשר סדרי הדין והדינים המהותיים החלים עליהם אינם ברורים די צורכם.

## הצעת החוק כוללת בעיקרה את התיקונים האלה:

- יוסמכו בתי משפט שלום לעניינים מינהליים, שלהם תהיה הסמכות לרדון בעניינים מינהליים בהתאם להוראות החוק ותקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 (להלן – תקנות סדרי הדין). לפי הצעת החוק, בכל מחוז יוסמך בית משפט שלום אחד לשמש כבית משפט שלום לעניינים מינהליים.
- מוצע כי בית משפט שלום לעניינים מינהליים ידון בעתירות מינהליות, בערעורים מינהליים ובתובענות מינהליות, כמפורט בתוספות הרביעית, החמישית והשישית בהתאמה, שאותן מוצע להוסיף לחוק, וזאת, בהתאם לשיטת ההסמכה הנהוגה היום לגבי בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים. בשלב ראשון, מוצע לרכז בבית משפט שלום לעניינים מינהליים בעיקר עניינים מינהליים הנמצאים כבר היום בסמכות בית משפט השלום, דוגמת עיצומים כספיים. עוד מוצע להעביר לסמכותו עניינים מקומיים באופיים, כגון רישוי עסקים ונושאים הנוגעים לרשויות מקומיות, וכן מספר מצומצם של ערעורים על ועדות ערר.
- כמו כן, מוצע לערוך סדרה של תיקונים עקיפים בחוקים שבהם מופיע המונח "בית משפט לעניינים מינהליים", כדי להבהיר אם מדובר בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. הכלל הנוהג הוא כי על עתירה ניתן להגיש ערעור בזכות. מכיוון שכך ולנוכח שינוי הליכים מערעור לעתירה, יושם הכלל גם לגבי חוקים שבהם קודם לכן נקבעה רשות ערעור בלבד והיא הוחלפה בהליך של ערעור בזכות. בכך נקבע כלל אחד לגבי כל החוקים שבהם נקבעה סמכות לבית משפט שלום לעניינים מינהליים.

**הצעת חוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 75)  
(בתי משפט שלום לעניינים מינהליים), התשע"ב-2012**

**פרק א': תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים**

1. תיקון סעיף 1. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000<sup>1</sup> (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, במקום "בית המשפט המחוזי בשבתו" יבוא "בית המשפט המחוזי ובית משפט השלום בשבתם" ואחרי "שופטים של בית המשפט המחוזי" יבוא "ובית משפט השלום".
2. תיקון סעיף 2. בסעיף 2 לחוק העיקרי –
- (1) לפני ההגדרה "עניינים מינהליים" יבוא:
- "בית משפט לעניינים מינהליים" – בית משפט שלום או בית משפט מחוזי שהוסמכו לשבת כבית משפט לעניינים מינהליים לפי חוק זה;"
- (2) אחרי ההגדרה "עניינים מינהליים" יבוא:
- "ערעור מינהלי" – ערעור לפי סעיפים 5(2) או 5א(2);
- "עתירה מינהלית" – עתירה לפי סעיפים 5(1) או 5א(1);
- (3) אחרי ההגדרה "החלטה של רשות" יבוא:
- "תובענה מינהלית" – תובענה לפי סעיפים 5(3) או 5א(3).
3. תיקון סעיף 3. בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "להלן" – בית משפט" יבוא "מחוזי";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) בית משפט שלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום ישב כבית משפט לעניינים מינהליים בהתאם להוראות חוק זה (להלן – בית משפט שלום לעניינים מינהליים).";

**ד ב ר י ה ס ב ר**

**סעיף 3** התיקון המוצע מגדיר מהן שתי הערכאות שבהן ישב בית משפט לעניינים מינהליים – ערכאת השלום וערכאת המחוזי.

כמו כן מוצע לקבוע (בפסקה (2)) את אופן ההסמכה של בית משפט שלום לרון בעניינים מינהליים. במסגרת זו, מוצע לקבוע כי בית משפט השלום המינהלי יהיה בית המשפט המרכזי במחוז, שבו יושב נשיא בית המשפט של אותו המחוז. הכוונה היא כי בבית משפט זה ירוכזו כלל העניינים המינהליים, שהסמכות המקומית לרון בהם נתונה לאותו מחוז.

בכל אחד מבתי משפט השלום שיוסמכו, ימונו שופטים אחדים מבין שופטי בית המשפט כשופטים מינהליים, אשר יעברו הכשרה מתאימה, כדי להבטיח כי יפתחו מומחיות ומקצועיות בתחום המשפט המינהלי.

**סעיף 1** מוצע לתקן את סעיף המטרה ולמנות בו גם את בית משפט השלום לעניינים מינהליים. באופן זה יובהר כי תכלית החוק להסמיך באופן הדרגתי את בית משפט המחוזי לעניינים מינהליים ואת בית משפט השלום לעניינים מינהליים לרון בעניינים מינהליים, אשר נדונו קודם לכן בבג"צ ובבתי משפט אחרים.

**סעיף 2** מוצע להוסיף בסעיף ההגדרות הגדרה ל"בית משפט לעניינים מינהליים", לשם שימוש בה במסגרת הסעיפים הכלליים בחוק, האמורים לחול הן על בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים והן על בית משפט שלום לעניינים מינהליים.

כמו כן, מוצע להוסיף הגדרות למונחים "ערעור מינהלי", "עתירה מינהלית" ו"תובענה מינהלית", שהמשמעות שלהם קבועה היום בסעיף 5 לחוק (ראו תיקון מוצע לסעיף 5 האמור, בסעיף 5 להצעת החוק).

<sup>1</sup> ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ב, עמ' 442.

(3) בסעיף קטן (ב), במקום הרישה עד המילים "לענין זה" יבוא "שופטי בית משפט לענינים מינהליים יהיו נשיא בית המשפט המחוזי או נשיא בית משפט השלום ושופטים אחרים של אותו בית משפט, שיקבע נשיאו, לפי הענין, על פי הנחיות שקבע נשיא בית המשפט העליון לענין זה";

(4) בסעיף קטן (ג), אחרי "ימונה" יבוא "בכל בית משפט לענינים מינהליים".

4. תיקון סעיף 4 בסעיף 4(א) לחוק העיקרי, אחרי "נשיא בית המשפט המחוזי" יבוא "או נשיא בית משפט השלום, לפי הענין".

5. תיקון סעיף 5 בסעיף 5 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "בית המשפט" יבוא "בית משפט מחוזי לענינים מינהליים";

(2) ברישה, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";

(3) בפסקה (1), במקום "בענין המנוי" יבוא "בענין או לפי חיקוק המנויים" והמילים "להלן – עתירה מינהלית)" – יימחקו;

(4) בפסקה (2), המילים "להלן – ערעור מינהלי)" – יימחקו;

(5) בפסקה (3), המילים "להלן – תובענה מינהלית)" – יימחקו;

(6) בפסקה (4), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

6. הוספת סעיף 5א אחרי סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:

"סמכות בית משפט 5א. בית משפט שלום לענינים מינהליים ידון באלה:  
שלוש לענינים מינהליים

(1) עתירה נגד החלטה של רשות או של גוף המנוי בתוספת הרביעית, למעט עתירה שהסעד העיקרי המבוקש בה ענינו התקנת תקנות, לרבות ביטול תקנות, הכרזה על בטלותן או מתן צו להתקין תקנות;

## ד ב ר י ה ס ב ר

התוספת הרביעית (שעניינה עתירות מינהליות), התוספת החמישית (שעניינה ערעורים מינהליים) והתוספת השישית (שעניינה תובענות מינהליות).

בפסקה (1) של סעיף 5א מוצע לקבוע כי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים תהיה סמכות לדון בעתירות נגד החלטות של גופים או רשויות המנויים בתוספת הרביעית, בעניינים או בחיקוקים המנויים בתוספת זו. לענין זה מוצע לקבוע סייג וזה לסייג הקיים בסעיף 5 לחוק, ולפיו עתירות שהסעד העיקרי המבוקש בהן עניינן התקנת תקנות, לרבות ביטול תקנות, הכרזה על בטלותן או מתן צו להתקין תקנות, לא יהיו בסמכותו של בית משפט שלום לעניינים מינהליים, אלא בסמכותו של בג"צ.

בפסקה (2) של סעיף 5א מוצע לקבוע כי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים תהיה סמכות לדון בערעורים המנויים בתוספת החמישית.

בפסקה (3) של סעיף 5א מוצע לקבוע כי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים תהיה סמכות לדון בתובענות מינהליות המנויות בתוספת השישית. בשלב זה טרם נקבע

עוד מוצע לקבוע (בפסקה (3)) כי ההסדר הקבוע היום בסעיף 5(ב) לחוק, העוסק במינוי שופטי בית המשפט לעניינים מינהליים, יחול באותה מתכונת גם לגבי שופטי בית משפט השלום לעניינים מינהליים.

סעיף 4 מוצע להחיל את ההסדר הקבוע היום בסעיף 4 לחוק, ולפיו בית משפט לעניינים מינהליים ידון בשופט אחד, ואשר מאפשר לקבוע כי עניין מסוים או סוגי עניינים מסוימים יידונו בשלושה, גם על בית משפט שלום לעניינים מינהליים.

סעיף 5 מוצע לקבוע כי האמור בסעיף 5 לחוק, המגדיר את העניינים שבהם ידון בית משפט לעניינים מינהליים, יחול על בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

סעיף 6 מוצע להוסיף לחוק את סעיף 5א הקובע את סמכותו של בית משפט השלום לעניינים מינהליים, בדומה למנגנון ההסמכה הקיים היום בסעיף 5 לחוק לגבי בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים. בהתאם, מוצע להוסיף שלוש תוספות חדשות לחוק שבהן יפורטו סמכויות בית משפט שלום לעניינים מינהליים –

- (2) ערעור המנוי בתוספת החמישית;
- (3) תובענה המנויה בתוספת השישית;
- (4) ענין מינהלי או ענין אחר שנקבע בחוק אחר כי בית משפט שלום לענינים מינהליים ידון בו, ובכפוף להוראות אותו חוק.

## ד ב ר י ה ס ב ר

כך, למשל, ניתן לעשות שימוש בהלכת הסעד החלופי, שלפיה בג"צ לא יידרש לענין המובא לפניו כאשר ישנה ערכאה אחרת המוסמכת לדון בדבר. הלכה זו נובעת מסעיף 15(ג) לחוק ייסוד: השפיטה, הקובע כי בג"צ מוסמך להושיט סעד למען הצדק כאשר אין ערכאה אחרת המוסמכת לדון באותו ענין. יובהר, כי כלל הסעד החלופי אין משמעותו שלילת סמכותו של בג"צ לדון בעתירה שלפניו, אלא שלבג"צ נתון שיקול הדעת להחליט אם לדון בענין המצוי בסמכות מקבילה שלו ושל ערכאה אחרת (לענין זה, ראו בג"צ 991/91 פסטרנק נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מה(5) 50, 59 (1991) ובג"צ 6274/03 מילאד נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(4) 1476, 1478 (2003)).

בית משפט לענינים מינהליים עושה כבר כיום שימוש בהלכת הסעד החלופי, וכאשר ענין המובא לפניו מצוי בסמכותו של בית משפט אחר אינו נדרש אליו. בהתאם לכך, יוכל בית משפט מחוזי לענינים מינהליים, שלא לדון בענין שבו נקבעה סמכות מפורשת לבית משפט שלום לענינים מינהליים. לפיכך, בדוגמה שהובאה לעיל, מכיוון שעניני רישוי עסקים נמנו במפורש בגדר סמכותו של בית משפט שלום לענינים מינהליים, הרי שאף על פי שבפרט 8 לתוספת הראשונה נמנו החלטות של רשות מקומית, הרי שהחלטות מעין אלה, ככל שהן נוגעות לרישוי עסקים, יהיו מעתה בסמכותו של בית משפט השלום. זאת משום שהוספת פרט זה לתוספת הרביעית מהווה קביעה מאוחרת וספציפית היוצרת סעד חלופי של פנייה לבית משפט שלום בענינים אלה. יודגש, כי בדומה לנהוג בבג"צ, כלל הסעד החלופי אינו שולל את סמכותו של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים לדון בענין הנמצא בסמכות מקבילה שלו ושל בית משפט נוסף, אלא שלבית המשפט נתון שיקול דעת להחליט אם הוא ידון באותו ענין.

החלת הלכת הסעד החלופי על כלל הערכאות המינהליות, לרבות במקרים שבהם יתעורר ספק לגבי חלוקת הסמכויות בין בית משפט השלום לענינים מינהליים ובית משפט המחוזי לענינים מינהליים, תשרת כמה תכליות. ראשית, היא תבטיח שהערכאה הדנה בענין תהא הערכאה שרכשה מומחיות ומקצועיות בתחום הספציפי, בהתאם לכוונת המחוקק שהקנה לה את הסמכות לדון בנושא זה. שנית, היא תאפשר לשמור על מבנה שיפוטי היררכי בין הערכאות המינהליות השונות ולוודא שהענינים המינהליים השונים יידונו בערכאה המינהלית הראויה על-פי סדר מסוים, באופן שיאפשר קיומו של מדרג בין הערכאות.

סוגי הענינים שיימנו בתוספת זו, אך כדי ליצור חוק מסגרת שלם, שיאפשר בשלב מאוחר יותר להשתמש בתשתית שהוקמה, מוצע ליצור את התוספת כבר עתה, וליצוק בה תוכן בעתיד.

בפסקה (4) של סעיף 5 מוצע לקבוע כי לבית משפט שלום לענינים מינהליים תהיה סמכות לדון בענינים, אשר נקבע בחוק אחר כי הוא מוסמך לדון בהם, בדומה להוראה הקיימת כיום בסעיף 4(5) לחוק, לגבי בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

יש להבהיר כי לפי החוק המוצע יהיו מקרים שבהם בית המשפט המחוזי לענינים מינהליים יוסמך לדון, בהתאם לתוספת הראשונה לחוק, בכלל החלטות המינהליות לפי חוק מסוים, בעוד שהסמכות לדון בהחלטות בנושאים ספציפיים מתוך החוק (למשל, החלטות שעניןן עיצומים כספיים) תהיה נתונה לבית משפט שלום לענינים מינהליים, בהתאם לתוספת הרביעית לחוק.

בפסיקה נקבע כי משקבע המחוקק מסלול מוגדר ומצומצם לתקיפת החלטה, אין לעקוף אותו, שכן הכרה בשני ערוצים מקבילים לתקיפת החלטה עלולה להביא לסרבול ההליכים ולריבויים. לפיכך, משעה שנקבע כי ענין מסוים יהיה נתון לסמכותו של בית משפט השלום, הרי שדרך המלך היא לצעוד במסלול שאותו התווה המחוקק (ראו למשל ע"ע 4597/01 הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות" נ' מימי גרמנוב, פ"ד נו(1) 331).

הקמת ערכאה חדשה עלולה לגרום אי-יחידות לענין חלוקת הסמכויות בין בית משפט השלום לענינים מינהליים ובין בית המשפט המחוזי לענינים מינהליים. כך למשל, יכולה להתעורר השאלה לגבי סיווגה של עתירה התוקפת החלטה של פקיד עירייה בענין רישוי עסקים, האם היא נתונה לבית משפט מחוזי לענינים מינהליים, מכוח פרט 8 לתוספת הראשונה שכותרתו "רשויות מקומיות", או לבית משפט שלום לענינים מינהליים, מכוח פרט 1 לתוספת הרביעית, כנוסחה המוצע, שכותרתו "רישוי עסקים".

בגיבוש הצעת החוק נמצא כי לא ניתן להסדיר שאלות אלה מבעוד מועד ובאופן גורף באמצעות קביעת הוראות נוקשות ופסקניות בחקיקה, וכי התשובה לכך מצויה בכלים שכבר פותחו על ידי הפסיקה. כך שבכל שיתעוררו שאלות אלה, שימוש בכלים שפותחו בפסיקה לשם התמודדות עם נושא מורכב זה, בהקשרים אחרים, דוגמת חלוקת הסמכויות בין בג"צ ובית משפט לענינים מינהליים ובין ערכאות שונות, יוכל לתת מענה הולם.

תיקון סעיף 6 7. בסעיף 6 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיא בית המשפט העליון קבע לכך".

תיקון סעיף 10 8. בסעיף 10 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "כרשם של בית משפט" יבוא "מחוזי" ובמקום "(להלן – הרשם)" יבוא "(להלן – רשם המחוזי)";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) רשם של בית משפט שלום היושב בבית משפט לעניינים מינהליים לפי סעיף 3(א1), יכהן גם כרשם של בית משפט שלום לעניינים מינהליים (להלן – רשם השלום).";

## ד ב ר י ה ס ב ר

מחוזי לעניינים מינהליים, ולהפך. לעומת זאת, כאשר עתירה תוקפת שתי החלטות שכל אחת מהן מהווה עניין העומד בפני עצמו ושאינו הכרח לדון בהן יחד, הרי שמדובר למעשה בשני עניינים עיקריים, שלא ניתן לאחדם בפני אחת מהערכאות לפי הלכת העיקר והטפל, ובמקרה זה יש להגיש שתי עתירות בהתאם לכללי הסמכות העניינית.

עוד יוער, כי לבית המשפט המוסמך לדון בעתירה מסוימת תהיה נתונה הסמכות לדון גם בעניינים האחרים המתעוררים בה, גם מכוח הוראת סעיף 76 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984, שעניינו סמכות גררת. סעיף זה קובע כי בית משפט מוסמך להכריע בשאלה שהתעוררה באופן אגבי, לעניין שהובא כדין לפניו, ואשר הכרעתה דרושה לבירור אותו עניין, אף אם העניין נתון לסמכותו הייחודית של בית משפט או בית דין אחר, אך הכרעתו של בית המשפט באותה שאלה היא לצורך אותו עניין בלבד.

**סעיף 7** מוצע לקבוע כי בהתאם לסעיף 6 לחוק, ההוראה הייחודית המאפשרת העברת דיון בעתירה מינהלית מבית משפט לעניינים מינהליים לבג"צ תחול הן לגבי עתירה המוגשת לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים והן לגבי עתירה המוגשת לבית משפט שלום לעניינים מינהליים. המשמעות היא שבשני המקרים יהיה ניתן להעביר את העתירה במשרין לבג"צ, במקרים המתאימים. לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 6 לחוק ולקבוע כי ההחלטה בעניין העברת הדיון בעתירה מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים או מבית משפט שלום לעניינים מינהליים לבג"צ טעונה רשות של נשיא בית המשפט העליון או שופט של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך. זאת, הואיל וראוי לאפשר לבית המשפט העליון להידרש לבקשה להעברת עניין לדיון בפניו, קודם להעברה, וכי הדבר לא יהיה נתון אך להחלטת השופט של הערכאה דלמטה.

**סעיף 8** מוצע להחיל על בית משפט שלום לעניינים מינהליים את ההוראות החלות כיום על בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לגבי מינוי רשמים וסמכויותיהם.

כפועל יוצא מתחולתה של הלכת הסעד החלופי נגזר כלל ההכרעה ולפיו, ככל שעתירה נוגעת לעניין שעשוי להיות מסווג הן בגדר פרט המנוי בתוספת הראשונה והן בגדר פרט המנוי בתוספת הרביעית (כמו בדוגמה שהובאה לעיל), הסמכות העניינית לגבי עתירה זו תהא נתונה לבית משפט שלום לעניינים מינהליים. זאת, הואיל והמחוקק גילה דעתו במפורש, כי עניינים המנויים בתוספת הרביעית יידונו על ידי בית משפט שלום לעניינים מינהליים, ועל כן אין מקום שבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים יידרש אליהם כערכאה ראשונה.

שאלה נוספת שעלולה להתעורר בהקשר זה היא מיהו בית המשפט המוסמך לדון בעתירה התוקפת שתי החלטות, שהאחת נתונה לסמכותו של בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים, והאחרת נתונה לסמכותו של בית משפט שלום לעניינים מינהליים.

הפתרון לשאלות אלה עשוי להימצא ב"הלכת העיקר והטפל" שנקבעה בפסיקת בית המשפט העליון, שלפיה הסמכות לדון בעתירה תיקבע על פי "הטענה הדומיננטית בעתירה, או העילה הדומיננטית בעתירה" או אף לפי זהות המשיב הדומיננטי בעתירה (ראו בג"צ 4381/97 דוד מייזליק ואח' נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה, פתח תקווה, פ"ד נא(5) 385 (להלן: "פרשת מייזליק")). יוער, כי מבחן זה, שנקבע בפסק הדין האמור אשר ניתן קודם לחקיקת החוק, איננו גם בפסיקה שלאחר חקיקתו (ראו בג"צ 9834/09 פלוני נ' ממשלת ישראל, דינים בית המשפט העליון 2009 (137) 153; בג"צ 8886/05 עלי סלאח סועד ואח' נ' המועצה האזורית משגב, דינים בית המשפט העליון 2005 (59) 403; בג"צ 9375/03 אדם טבע ודין – אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' המועצה האזורית חוף הכרמל, פ"ד נח(2)97).

בהתאם להלכה זו, כאשר עתירה תוקפת שתי החלטות הנובעות מאותו עניין או מאותה מערכת נסיבות, ואשר ניתן לסווג אחת מהן כטפלה להחלטה האחרת, המהווה את העניין העיקרי שבו דנה העתירה, יוכל בית המשפט המוסמך לדון בעניין העיקרי בעתירה, לדון גם בעניין הטפל לו. כלומר, כאשר העניין העיקרי נמצא בסמכותו של בית משפט שלום לעניינים מינהליים, הוא יהיה מוסמך לדון גם בעניין הטפל לו, אף אם זה מצוי בסמכותו של בית משפט

3) בסעיף קטן (ב), במקום "הרשם" יבוא "רשם השלום או רשם המחוזי, לפי הענין" ובסופו יבוא "שבו הוא משמש רשם";

4) בסעיף קטן (ג), במקום "הרשם" יבוא "רשם השלום או רשם המחוזי, לפי הענין" ובסופו יבוא "שבו הוא משמש רשם".

9. (א) בסעיף 11 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 11

(1) האמור בו יסומן "(ב)" ובו, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";

(2) לפני סעיף קטן (ב) יבוא:

"(א) פסק דין של בית משפט שלום לענינים מינהליים, בעתירה מינהלית ובתובענה מינהלית, ניתן לערער לפני בית משפט מחוזי לענינים מינהליים."

10. בסעיף 12 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 12

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) פסק דין של בית משפט שלום לענינים מינהליים בערעור מינהלי ובערעור על החלטת רשם השלום, וכן החלטה אחרת של בית משפט שלום לענינים מינהליים, יהיו נתונים לערעור לפני בית משפט מחוזי לענינים מינהליים, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים שנשיא בית המשפט המחוזי קבע לכך.

(1א) פסק דין של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים בערעור מינהלי, בערעור על פסק דין של בית משפט שלום לענינים מינהליים בעתירה מינהלית ובתובענה מינהלית ובערעור על החלטת רשם המחוזי, וכן החלטה אחרת של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים, יהיו נתונים לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט העליון שנשיא בית המשפט העליון קבע לכך";

## ד ב ר י ה ס ב ר

רשם של בית משפט שלום לענינים מינהליים וכן על החלטה אחרת של בית משפט שלום לענינים מינהליים, ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

לגבי פסקי דין של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים בערעור מינהלי ובערעור על החלטה של רשם בית המשפט האמור, ולגבי החלטה אחרת של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים, ימשיכו לחול ההוראות שבסעיף קטן (א) המצוטט לעיל (כלומר הם יהיו נתונים לערעור לפני בית המשפט העליון אם ניתנה רשות לכך מאת שופט בית המשפט העליון שנשיא בית המשפט העליון קבע לכך). בנוסף, מוצע לקבוע כי הוראות אלה יחולו גם לענין פסק דין של בית משפט מחוזי לענינים מינהליים בערעור על פסק דין של בית משפט שלום לענינים מינהליים בעתירה מינהלית ובתובענה מינהלית.

בנוסף, מוצע להבהיר כי המונח "החלטה אחרת" אינו כולל החלטה של בית המשפט המחוזי לענינים מינהליים אשר ניתנה בבקשת רשות ערעור ובערעור על החלטה אחרת של בית משפט שלום לענינים מינהליים. נראה שהבהרה זו נחוצה כדי לקבוע בבירור, שלא ניתן לערער

סעיף 9 מוצע לקבוע כי פסק דין של בית משפט שלום לענינים מינהליים בעתירה ובתובענה מינהלית יהיה ניתן לערער בזכות לפני בית משפט מחוזי, ולהבהיר כי ההוראות הקבועות כיום בסעיף 11 לחוק חלות על בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

סעיף 10 סעיף 12 לחוק מסדיר כיום את נושא בקשות רשות הערעור.

סעיף קטן (א) של הסעיף האמור קובע לאמור:

"(א) פסק דין של בית משפט לענינים מינהליים בערעור מינהלי ובערעור על החלטת הרשם, והחלטה אחרת של בית משפט לענינים מינהליים יהיו נתונים לערעור לפני בית המשפט העליון אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט העליון שנשיא בית המשפט העליון קבע לכך"

בעקבות הקמת המחלקה המינהלית בבית משפט השלום, מוצע להבהיר מהם סוגי החלטות שלגביהן ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאה דלמעלה.

מוצע לקבוע כי על פסק דין של בית משפט שלום לענינים מינהליים בערעור מינהלי ובערעור על החלטות

**"ענינים שלגביהם ניתן להגיש עתירות מינהליות לבית משפט  
מחוזי לענינים מינהליים";**

(2) בפרט 7, המילים "עניני מתן רישיון או ביטול רישיון, היתר זמני או אישור לעסק טעון רישוי, לרבות קביעת תנאים לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, וכן" – יימחק, ובסופו יבוא "וכן החלטה של רשות לפי סעיף 78 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971";

(3) בפרט 9, במקום "עניני שירותי תיירות" יבוא "החלטה של רשות";

(4) בפרט 13, המילים "למעט סעיף 12" – יימחק;

(5) בפרט 23(6), המילים "למעט לפי פרק ד' לחלק האמור" – יימחק;

**ד ב ר י ה ס ב ר**

ואחרונה. הואיל וסמכות זו דומה לסמכות שנקבעה בסעיף 229 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ואשר הביקורת השיפוטית עליה נעשית על ידי בית משפט מחוזי לענינים מינהליים בדרך של עתירה מינהלית, בהתאם לפרט זה, מוצע להחיל את אותו ההסדר גם על החלטות לפי סעיף 78 לפקודת המשטרה ולהוסיף לפרט הנדון גם החלטות לפי סעיף זה.

**לפסקה (3)**

מוצע להתאים את הנוסח של פרט 9, שענינו תיירות, כך שיעשה שימוש במתכונת הנוהגת בתוספת – "החלטה של רשות".

**לפסקה (4)**

בפרט 13, שענינו דיור ציבורי, מוצע למחוק את ההוראה שלפיה בית משפט מחוזי לענינים מינהליים לא יהא מוסמך לדון בהחלטה לפי סעיף 12 לחוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998, שכן, אין בה עוד צורך בשל ביטולו של סעיף 12 האמור.

**לפסקה (5)**

בפרט 23(6), מוצע למחוק את ההוראה הממעטת את פרק ד' לחלק י"ד לפקודת המכרות, שענינו עיצום כספי, מגדר העניינים המנויים בפרט 23 שענינו איכות סביבה. בנוסח החוק כיום מופיעה ההסמכה של בית משפט לעניינים מינהליים לדון בעניני עיצום כספי בפרט 32(11) לתוספת הראשונה לחוק, ועל כן מועטה הסמכה זו מפרט 23(6) האמור. בהצעת החוק מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בהחלטות אלה (ראו פרט 2(3) לתוספת הרביעית, כנוסחה בסעיף 14 להצעת החוק), מוצע על כן למחוק הן את פרט 32(11) בתוספת הראשונה

ברשות פעמיים על החלטות אלה – הן על החלטות בית משפט שלום לעניינים מינהליים והן על החלטות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. מטרת ההוראה זו למנוע הליכים מיותרים וממושכים בעניין אשר מלכתחילה קבע לגביו המחוקק כי הערעור על החלטה המקורית יהיה רק ברשות.

סעיף 11 מוצע לתקן את התוספת הראשונה לחוק, כדלקמן:

**לפסקה (1)**

מוצע להוסיף כותרת לתוספת ולהבהיר כי היא עוסקת בעניינים שלגביהם ניתן להגיש עתירות מינהליות לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

**לפסקה (2)**

מכיוון שבהצעת החוק מוצע להעביר לבית משפט שלום לעניינים מינהליים את הסמכות לדון בעתירות בעניני רישוי עסקים, שהיו מנויים עד עתה בפרט 7 לתוספת הראשונה לחוק (ראו פרט 1 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק), מוצע למחוק את ההפניה אליהם בפרט 7 לתוספת הראשונה לחוק.

בנוסף, מוצע להסמיך את בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים לדון בעתירות על החלטה של רשות לפי סעיף 78 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, הקובע את סמכותם של הממונה (כהגדרתו בפקודה), שופט או קצין משטרה בכיר ליתן צו לסגירת מקום. כיום לא נקבע הסדר של ביקורת שיפוטית על החלטות אלה, ועל כן, עתירות המוגשות נגדן מוגשות לבג"צ לפי סמכותו לפי סעיף 15(ג) לחוק יסוד: השפיטה, כערכאה ראשונה

<sup>2</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

(6) בפרט 24, הסיפה החל במילים "בפרט זה" – תימחק;

(7) בפרט 32 –

(א) פרטי משנה (2) עד (9) ו-(11) – יימחקו;

## ד ב ר י ה ס ב ר

המתאימה לדון בנושא); והמאטריה שבה עוסק החוק המסמיך (אם מדובר בעניין שאינו שייך לתחום המינהלי ה"טהור" ייתכן שתהיה הצדקה להסמיך ערכאה אחרת, דוגמת בית הדין לעבודה או בית המשפט הכלכלי, לדון בעניין). בהתאם לכך, מוצע להסמיך את בית משפט השלום המינהלי לדון ברוב המכריע של החיקוקים הקובעים סמכות להטיל עיצום כספי, בדרך של עתירה מינהלית (ראו פרט 2 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע לקבוע כי הליכים שעניינם תקיפת החלטות להטיל עיצום כספי שנדונו עד כה בדרך של ערר או ערעור לבית משפט השלום, יידונו בדרך של עתירה מינהלית בבית משפט שלום לעניינים מינהליים. מוצע כי על עתירה מינהלית, לרבות בעניינים הנוגעים לעיצומים כספיים, שתידון בבית משפט שלום לעניינים מינהליים, יהיה ניתן להגיש ערעור בזכות לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים (ראו סעיף 9 להצעת החוק). זאת בדומה להוראות החלות על פסק דין של בית משפט שלום, שלפיהן ניתן לערער עליו בזכות לבית משפט מחוזי (ראו סעיף 52(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984). יצוין, כי בכמה חוקים המקנים סמכות להטיל עיצום כספי נקבע היום, כי יהיה ניתן לערער על פסק דינו של בית משפט השלום, לבית המשפט המחוזי רק ברשות. כדי לקבוע כלל אחיד בנושא הביקורת השיפוטית על החלטות בעניין עיצומים כספיים, מוצע לתקן את כל החוקים האמורים ולהתאימם למודל שנקבע בהצעת החוק. כלומר, לגבי חוקים אלה, משמעות הצעת החוק היא החלפת ההליך של ערעור ברשות בהליך של ערעור בזכות. בנוסף, מוצע להעביר את מרבית ההסדרים הנוגעים לעיצומים כספיים, הנתונים היום לסמכות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים, לסמכותו של בית משפט שלום לעניינים מינהליים, ועל כן, מוצע למחוק עניינים אלה מגדר העניינים המנויים בתוספת הראשונה לחוק, ולהעבירם לתוספת רביעית, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק (ראו פרטי משנה (2), (3), (15), (16), (17), (31), (32), (34) בפרט 2 לתוספת האמורה).

וזה נוסחן של פסקאות (2), (4), (5), (6), (7), (8), (9) ו-(11) בפרט 32 לתוספת הראשונה לחוק, שמוצע למחקר:

"(2) החלטת ממונה לפי סעיף 12 לחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007;

(4) החלטה של הרשות המוסמכת לפי פרק ט' לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007;

(5) החלטה של המנהל לפי סימן ו' בפרק שני לפקודת מס הכנסה;

(ראו להלן דברי הסבר לפסקה (7) המוצעת) והן את הסייג שנקבע בפרט 23(6) לתוספת הראשונה המתייחס להחלטות בנושאים אלה. כאמור לעיל בדברי ההסבר לסעיף 6, לפי ההסדר המוצע, בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים יוסמך לדון, בהתאם לפרט 23(6) לתוספת הראשונה לחוק, בכל ההחלטות המינהליות לפי פקודת המכרות, ואילו הסמכות לדון בהחלטות בעניין עיצומים כספיים לפי הפקודה האמורה, תהיה נתונה לבית משפט שלום לעניינים מינהליים בהתאם לפרט 32(2) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת. כפי שהובהר לעיל, אין צורך למעט במפורש את ההחלטות בעניין עיצומים כספיים מגדר כל ההחלטות המינהליות המנויות בפרט 23(6) לתוספת הראשונה לחוק, שכן, בהצעת החוק נקבע במפורש, בתוספת הרביעית לחוק, כי דרך המלך לתקיפת החלטות אלה היא באמצעות הגשת עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (לעניין זה, ראו גם ע"מ 4597/01 הוועדה המקומית לתכנון ובנייה "שורקות" נ' מימי גרמנוב, פ"ד נו(1) 331, הנוכח לעיל).

לפסקה (6)

פרט 24 לתוספת הראשונה לחוק, שכותרתו היטלי סחר, כנוסחו היום, קובע לאמור: "החלטה של רשות לפי חוק היטלי סחר, התשנ"א-1991; בפרט זה, 'החלטה' – למעט התקנת תקנות". בסעיף 5(1) לחוק נקבע כי בית משפט לעניינים מינהליים אינו מוסמך לדון בעתירה שהסעד העיקרי המבוקש בה עניינו התקנת תקנות, לרבות ביטול תקנות, הכרזה על בטלותן או מתן צו להתקין תקנות. לפיכך, אין צורך בסיפה של פרט 24 ומוצע למחוק אותה.

לפסקה (7)

לפסקת משנה (א)

לפי המדיניות שגובשה אגב הכנת הצעת החוק, הביקורת השיפוטית על החלטות בעניין עיצומים כספיים תרוכז, ככלל, בבית משפט שלום לעניינים מינהליים, בדרך של עתירה מינהלית. זאת, למעט במקרים חריגים ביותר, שיש בהם חשיבות, רגישות או מורכבות מיוחדת (למשל, כאשר הוקנה שיקול דעת רחב במיוחד לגורם המוסמך להטיל עיצום כספי, או כשיש שיקולים יוצאי דופן המצדיקים זאת), שאז הסמכות בעניין זה תהא נתונה לבית משפט המחוזי לעניינים מינהליים. השיקולים שיש להביא בחשבון במסגרת קביעת הערכאה המוסמכת לדון בהחלטות בעניין עיצומים כספיים, הם, בין השאר: כמות ההליכים הצפויה (ככל שצפויה כמות גדולה יותר של הליכים, כך ישנה יותר הצדקה להסמיך את בית משפט השלום לעניינים מינהליים לדון בנושא); סכומי העיצומים הכספיים (אם מדובר בסכומים גבוהים במיוחד, ייתכן שיהיה בכך כדי להוות שיקול רלוונטי בבחינת הערכאה

(ב) בסופו יבוא:

"(12) החלטה של רשות לפי סעיף 18 לחוק שידורי טלוויזיה מהכנסת, התשס"ד-2003<sup>3</sup>;

(8) פרט 35 – יימחק.

תיקון התוספת השנייה לתוספת השנייה לחוק העיקרי – 12.

(1) תחת הכותרת "תוספת שנייה" יבוא:

"ערעורים מינהליים בסמכות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים";

(2) בפרט 2, המילים "וערעור לפי סעיף 55(א1)" – יימחק;

## ד ב ר י ה ס ב ר

"35. רכישה לצורכי ציבור – החלטה של רשות לפי סעיף 9א לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943.

הפרט האמור הוסף בחוק לתיקון פקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור) (מס' 3), התש"ע-2010 (ס"ח התש"ע, עמ' 346). בבחינה חוזרת נמצא, כי מן הראוי שהביקורת השיפוטית על החלטת ועדת ההשגות תיעשה במתכונת של ערעור מינהלי בבית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים ולא במסגרת עתירה מינהלית. מדובר בגוף שהוסמך ליישב סכסוכים שעניינם סכום הפיצויים בעד זכויות בקרקע. לפיכך, טיבו של הגוף ומהותו של ההליך שבפניו מובילים למסקנה כי ההליך לתקיפת החלטה של ועדת ההשגות ידון בדרך של ערעור מינהלי. בהתאם, מוצע לקבוע פרט חדש בעניין זה בתוספת השנייה העוסקת בערעורים מינהליים שבסמכות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים (ראו סעיף 4)12 להצעת החוק).

סעיף 12 מוצע לתקן את התוספת השנייה לחוק, כדלקמן:

(1) לפסקה (1)

מוצע להוסיף כותרת לתוספת אשר תבהיר כי התוספת עוסקת בערעורים מינהליים שבסמכות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

(2) לפסקה (2)

מוצע להעביר את הסמכות לדון בערעור מינהלי לפי סעיף 55(א1) לפקודת התעבורה מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים. המדובר בערעור על החלטה של רשות הרישוי לפי סעיף 51 לפקודה האמורה, בעניין פסילת רישיון מטעמי כושר נהיגה לקוי, שניתנה מטעמים של כשירות רפואית, לאחר שניתנה החלטה של ועדת ערר רפואית על החלטת הרופא המוסמך, כאמור בסעיף 55א(ב) לפקודה. הערעור מוגבל לשאלה משפטית בלבד.

החלטות רשות הרישוי ניתנות בהקשר זה לאחר החלטת ועדת הערר, שדנה בערר על החלטת הרופא המוסמך בעניין רפואי מקצועי. מכיוון שכך, נראה כי הליך של ערעור מינהלי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים שעליו ניתן לערער ברשות לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים, מהווה ביקורת שיפוטית ראויה. בהתאם לכך,

(6) החלטה של המנהל לפי סעיף 18א לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989 ולפי סעיף 3א לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז בבית משותף), התשנ"א-1991;

(7) החלטת הממונה לפי סעיף 52 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008;

(8) החלטת ממונה לפי חוק למניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988;

(9) החלטת מנהל לפי חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993;

(11) החלטת הממונה לפי פרק ד' בחלק י"ד לפקודת המכרות.

לפסקת משנה (ב)

בחוק שידורי טלוויזיה מהכנסת, התשס"ד-2003, נקבעה סמכות להטיל עיצום כספי, והוחלו על החלטות בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור ההוראות שבחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן – חוק התקשורת), הנוגעות לעיצומים כספיים. הואיל ובהתאם למדיניות שתוארה בפסקה לעיל, נקבע כי אף לאחר התיקון המוצע, בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים יישאר הערכאה המוסמכת לדון בהחלטות בעניין עיצומים כספיים לפי חוק התקשורת (ראו פרט משנה (1) לפרט 32 בתוספת הראשונה כנוסחה היום), הרי שראוי לקבוע הסדר זהה של ביקורת שיפוטית גם על החלטות בעניין עיצומים כספיים לפי חוק שידורי טלוויזיה מהכנסת. לפיכך, מוצע לקבוע כי החלטות בעניין זה יהיו נתונות לסמכות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים ולהוסיף פרט משנה חדש בפרט 32 לתוספת הראשונה לחוק, שיבהיר במפורש כי הסמכות בעניין זה נתונה לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

לפסקה (8)

מוצע לבטל את פרט 35 לתוספת הראשונה לחוק, שעניינו רכישה לצורכי ציבור הקבוע לאמור:

<sup>3</sup> ס"ח התשס"ד, עמ' 32.

(3) פרט א2 – יימחק;

(4) בסופה יבוא:

”23. ערעור על החלטת ועדת ההשגות או ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה, לפי סעיף 9א(ה1) לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943:4.”

תיקון התוספת  
השלישית

13. בתוספת השלישית לחוק העיקרי, תחת הכותרת ”תוספת שלישית” יבוא:

”תובענות מינהליות בסמכות בית משפט מחוזי לענינים מינהליים”;

הוספת תוספת  
רביעית, תוספת  
חמישית וכותרת  
תוספת שישית

14. אחרי התוספת השלישית לחוק העיקרי יבוא:

### ”תוספת רביעית”

ענינים שלגביהם ניתן להגיש עתירות מינהליות לבית משפט שלום  
לענינים מינהליים

(סעיף 5א(1))

1. רישוי עסקים –

(1) החלטה של רשות בענין מתן או ביטול רישיון, היתר זמני, היתר מזורז או אישור לעסק טעון רישוי, לרבות קביעת תנאים, לפי חוק רישוי עסקים, התשכ”ח–1968<sup>5</sup>;

### ד ב ר י ה ס ב ר

ציבור), 1943 (ראו סעיף 8)11 להצעת החוק). בנוסף, מוצע בהודמנות זו להבהיר את קיומה של זכות הערעור על החלטת ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי הסעיף האמור, באופן מפורש מעבר להפניה הקיימת כיום בפקודה זו לחוק התכנון והבנייה, התשכ”ה–1965 (ראו לענין זה גם תיקון עקיף לפקודת הקרקעות המוצע בסעיף 21 להצעת החוק).

**סעיף 13** מוצע להוסיף כותרת לתוספת השלישית לחוק שתבהיר כי התוספת עוסקת בתובענות מינהליות בסמכות בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

**סעיף 14** לתוספת הרביעית המוצעת

מוצע להוסיף תוספת רביעית לחוק שתכלול את רשימת הענינים המינהליים אשר מוצע כי יהיו נתונים לביקורת שיפוטית של בית משפט שלום לענינים מינהליים בהליך של עתירה מינהלית, כמפורט להלן:

**פרט 1:** מוצע למנות הוראות חוק הנוגעות לרישוי עסקים, כדלקמן:

**לפרט משנה (1):** מוצע להעביר את הסמכות לדון בעתירות בענין רישוי עסקים מבית משפט מחוזי לענינים מינהליים לבית משפט שלום לענינים מינהליים, שכן מדובר בענינים מקומיים באופיים שנמצאו מתאימים להידון בערכאת השלום. בהתאם לכך, מוצע לקבוע כי בית משפט שלום לענינים מינהליים יוסמך לדון בעתירות נגד החלטות בעניני מתן רישיון או ביטול רישיון, היתר זמני,

מוצע להוסיף פרט בענין זה לתוספת החמישית לחוק (ראו פרט 1 לתוספת החמישית, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק) ולמחוק את הסמכות לדון בערעור בענין זה מפרט 2 לתוספת השנייה לחוק.

**לפסקה (3)**

מוצע להעביר את הסמכות לדון בערעור מינהלי לפי סעיף 64(ג1) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ”א–1981 (ערעור על החלטת ועדת ערר על הסדר תורנות בתי מרקחת). מבית משפט מחוזי לענינים מינהליים לבית משפט שלום לענינים מינהליים, זאת משום שענינים אלה מטיבם ומהותם – ענינים מקומיים הנוגעים להסדר תורנות בית מרקחת בכל רשות – מתאימים להיות נדונים בבית משפט שלום. בהתאם לכך, מוצע להוסיף פרט בענין זה לתוספת החמישית לחוק (ראו פרט 2 לתוספת החמישית, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק) ולמחוק את פרט 2 מהתוספת השנייה לחוק.

וזה נוסחו של פרט 2 לתוספת השנייה שמוצע למחוק:

”א2. ערעור לפי סעיף 64(ג1) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ”א–1981.”

**לפסקה (4)**

מוצע להוסיף לתוספת השנייה לחוק פרט חדש בעקבות שינוי הליך הביקורת השיפוטית על החלטת ועדת ההשגות לפי סעיף 9א לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי

<sup>4</sup> ע”ר 1305, תוס’ 1, עמ’ (ע) 32 (א) 44: ס”ח התש”ע, עמ’ 346.

<sup>5</sup> ס”ח התשכ”ח, עמ’ 204; התשע”א, עמ’ 40.

- (2) החלטה של רשות לפי הוראות החיקוקים המפורטים בזה:
- (א) סעיף 43(א) לפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)<sup>6</sup>;
- (ב) סעיף 15(ב) לחוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958.<sup>7</sup>
2. עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים – החלטה של רשות לפי הוראות החיקוקים המפורטים בזה:
- (1) סעיפים 14 עד 14טו לפקודת הבנקאות<sup>8</sup>;
- (2) סימן ו' לפרק השני בחלק י' לפקודת מס הכנסה<sup>9</sup>;
- (3) פרק ד' בחלק י"ד לפקודת המכרות<sup>10</sup>;
- (4) סעיף 203א לפקודת המכס<sup>11</sup>;
- (5) סעיפים 25 עד 25ה לחוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958;
- (6) סעיף 10א לחוק רישוי שירותי התעופה, התשכ"ג-1963<sup>12</sup>;
- (7) סעיפים 11 עד 11ה לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970<sup>13</sup>;
- (8) סעיף 112(ב) עד (ו) לחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976<sup>14</sup>;
- (9) פרק ט' לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981<sup>15</sup>;
- (10) סעיף 11א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981<sup>16</sup>;
- (11) סעיף 50 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981<sup>17</sup>;
- (12) סעיפים 47 עד 47ד לחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984<sup>18</sup>;

## ד ב ר י ה ס ב ר

15(ב) לחוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958, ולפי סעיף 43(א) לפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה). הואיל ומדובר בהחלטות מינהליות, מוצע לשנות את הליך הביקורת השיפוטית על החלטות אלה, מהליך של ערעור לפני בית משפט השלום להליך של עתירה מינהלית לבית משפט השלום לעניינים מינהליים (ראו לענין זה גם תיקונים עקיפים לחוקים אלה, המוצעים בסעיפים 15 ו-24 להצעת החוק). באופן זה, יובהר טיבו המינהלי של ההליך, אשר אמור להתנהל לפי העילות וסדרי הדין המינהליים. כפי שצוין לעיל, בשלב זה המטרה העיקרית של הצעת החוק היא ליצור תשתית לפעילותם של בתי משפט השלום לעניינים מינהליים, ועל כן, לעת עתה, הוחלט להסתפק בהעברה הדרגתית ומתונה של סמכויות לבתי משפט

היתר מזורז או אישור לעסק טעון רישוי, לרבות קביעת תנאים לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן – חוק רישוי עסקים), שהסמכות לגביהן נתונה היום לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים (ראו פרט 7 לתוספת הראשונה לחוק בנוסחו הנוכחי). בהתאם לכך, מוצע למחוק מפרט 7 לתוספת הראשונה לחוק, שענינו "רישוי עסקים", את העניינים לפי חוק רישוי עסקים שבית משפט שלום לעניינים מינהליים יוסמך לדון בהם לפי התוספת הרביעית המוצעת (ראו סעיף 11(2) להצעת החוק).

**לפרט משנה (2):** מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד החלטות בנושא התליה, צמצום, ביטול או פסילה של רישיון לפי סעיף

<sup>6</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 74; התשנ"א, עמ' 119.

<sup>7</sup> ס"ח התשי"ח, עמ' 160; התשס"ח, עמ' 232.

<sup>8</sup> ע"ר 1134, תוס' 1, עמ' (ע) 69 (א) 85; ס"ח התשע"ב, עמ' 210.

<sup>9</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ב, עמ' 424.

<sup>10</sup> חוקי א"י כרך ב', עמ' (ע) 910 (א) 938; ס"ח התשע"ב, עמ' 388; ק"ת התשנ"ט, עמ' 307.

<sup>11</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39; ס"ח התשס"ח, עמ' 348.

<sup>12</sup> ס"ח התשכ"ג, עמ' 104; התשע"א, עמ' 902.

<sup>13</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320; ס"ח התשע"ב, עמ' 200.

<sup>14</sup> ס"ח התשל"ו, עמ' 228; התשס"ו, עמ' 322.

<sup>15</sup> ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"א, עמ' 1120.

<sup>16</sup> ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"ב, עמ' 388.

<sup>17</sup> ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשע"ב, עמ' 206.

<sup>18</sup> ס"ח התשמ"ד, עמ' 100; התשע"א, עמ' 150.

- (13) סעיפים 27 עד 27 לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985;<sup>19</sup>
- (14) פרק ז' לחוק הדואר, התשמ"ו-1986;<sup>20</sup>
- (15) סעיפים 5 עד 5 לפקודת מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988;<sup>21</sup>
- (16) סעיפים 18 עד 18 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989<sup>22</sup> וסעיף 3 לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז בבית משותף), התשנ"א-1991;<sup>23</sup>
- (17) סעיפים 14 עד 14 לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993;<sup>24</sup>
- (18) סעיפים 11 עד 17 לחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999;<sup>25</sup>
- (19) סימן ב' בפרק הרביעי לחוק החברות, התשנ"ט-1999<sup>26</sup> – לענין חברה לתועלת הציבור;
- (20) פרק ה' לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;<sup>27</sup>
- (21) סעיפים 13 עד 19 לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2001), התשס"א-2001;<sup>28</sup>
- (22) סימן ב' בפרק ט' לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001;<sup>29</sup>

## ד ב ר י ה ס ב ר

אלה בערכאה אחת שתוכל לצבור מומחיות בתחום זה, ולהבטיח אחידות בביקורת השיפוטית המופעלת על ההחלטות בנושא זה (ראו דברי ההסבר לסעיף 11(7)(א) להצעת החוק). בהקשר זה, יוער, כי במסגרת זו, מוצע גם לקבוע כי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים תהיה סמכות לדון בכלל ההחלטות הנוגעות לעיצומים כספיים ולא רק בהחלטות שעניינן דרישת תשלום העיצום הכספי כפי שנהוג היום, וזאת, בהתאם למדיניות שתוארה, המבקשת ליצור התמקצעות בתחום זה בערכאה אחת. יצוין, כי הסמכות לדון בהליכים לפי מרבית החוקים האמורים נתונה כבר היום לבית משפט שלום (לרוב, בדרך של ערעור). בחלק מהמקרים מדובר ב"הורדת" הסמכות בעניינים אלה מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ובהתאם לכך, מוצע למחוק פרטים אלה מהתוספת הראשונה לחוק (ראו סעיף 11 לעיל). בנוסף, מוצע לתקן בתיקון עקיף את ההוראות בחוקים המסמיכים את בית משפט שלום לדון בערעורים בנושאים אלה, כדי להבטיח שיתאימו למודל המוצע לגבי הביקורת השיפוטית בעניין עיצומים כספיים (ראו לעניין זה

אלה, מתוך כוונה שעם הזמן, ולאחר שערכאה זו תתבסס, יועברו לסמכותה נושאים נוספים. לפיכך, בשלב זה הוחלט להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון רק בהחלטות המינהליות שהסמכות לקיים ביקורת שיפוטית עליהן נתונה כבר היום לבית משפט שלום, ולא בכלל ההחלטות המינהליות לפי החוקים האמורים. עוד יודגש, כי אין בהצעה זו כדי להוסיף ערכאות שיקיימו ביקורת שיפוטית על החלטות אלה, שכן, הן על פסק דין של בית משפט שלום בערעור והן על פסק דין של בית משפט שלום לעניינים מינהליים, ניתן לערער בזכות בית משפט מחוזי, או בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים, לפי העניין (ראו סעיף 52(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 וסעיף 11 לחוק, כנוסחו בסעיף 9 להצעת החוק).

**פרט 2:** מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד החלטות הנוגעות לעיצומים כספיים ולקנסות אזרחיים לפי שורה ארוכה של חוקים, שאותם מוצע למנות בתוספת הרביעית לחוק. זאת, בהתאם למדיניות שגובשה כאמור לעיל, שתכליתה לרכז נושאים

<sup>19</sup> ס"ח התשמ"ה, עמ' 84; התשס"ו, עמ' 67; ק"ת התשע"ב, עמ' 672.

<sup>20</sup> ס"ח התשמ"ו, עמ' 79; התשע"א, עמ' 143.

<sup>21</sup> ס"ח התשמ"ח, עמ' 118; התשע"א, עמ' 746.

<sup>22</sup> ס"ח התשנ"ט, עמ' 28; התשנ"ה, עמ' 340.

<sup>23</sup> ס"ח התשנ"א, עמ' 117; התשס"ח, עמ' 127.

<sup>24</sup> ס"ח התשנ"ג, עמ' 28; התשס"ח, עמ' 869.

<sup>25</sup> ס"ח התשנ"ט, עמ' 170; התשע"א, עמ' 782.

<sup>26</sup> ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התשע"א, עמ' 1108.

<sup>27</sup> ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ב, עמ' 366.

<sup>28</sup> ס"ח התשס"א, עמ' 227; התשס"ח, עמ' 853.

<sup>29</sup> ס"ח התשס"א, עמ' 454; התשס"ט, עמ' 221.

- (23) סעיפים 42 עד 48 לחוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002<sup>50</sup>;
- (24) סימן א' בפרק ח' לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002<sup>51</sup>;
- (25) פרק ה' לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004<sup>52</sup>;
- (26) סעיף 48(ה) לחוק איסור מימון טרוה, התשס"ה-2005<sup>53</sup>;
- (27) פרק ה' וסעיף 86(יא) עד (יג) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005<sup>54</sup>;
- (28) סעיף 7 לחוק משק הדלק (איסור מכירת דלק לתחנות תדלוק מסוימות), התשס"ה-2005<sup>55</sup>;
- (29) פרק ו' לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005<sup>56</sup>;
- (30) סעיף 19 לחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006<sup>57</sup>;
- (31) סעיפים 12 עד 14 לחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007<sup>58</sup>;
- (32) פרק ט' לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007<sup>59</sup>;
- (33) סעיף 20 לחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008<sup>40</sup>;
- (34) סימן ג' בפרק ח' לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008<sup>41</sup>;
- (35) פרק י"ב לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010<sup>42</sup>;
- (36) פרק י' לחוק למניעת מפגעי אסבטט ואבק מוזיק, התשע"א-2011<sup>43</sup>;
- (37) פרק י' לחוק הטיס, התשע"א-2011<sup>44</sup>;
- (38) פרק ח' לחוק להסדרת הטיפול באריות, התשע"א-2011<sup>45</sup>;
- (39) פרק ט' לחוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א-2011<sup>46</sup>;
- (40) פרק ה' לחוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012<sup>47</sup>.

## ד ב ר י ה ס ב ר

גם תיקונים עקיפים לחוקים שבהם נקבעה סמכות בעניין עיצומים כספיים, המוצעים בסעיפים 16 עד 19, 24, 31, 34, 40, 42, 45, 46, 48, 50 עד 52, 57, 58, 60 עד 62, 64 עד 66, 58, 69 עד 72, 74, 77, 78 ו-80 עד 84 להצעת החוק).

<sup>30</sup> ס"ח התשס"ב, עמ' 104; התשס"ז, עמ' 415; ק"ת התשע"א, עמ' 1134.

<sup>31</sup> ס"ח התשס"ב, עמ' 55; התשע"א, עמ' 192.

<sup>32</sup> ס"ח התשס"ד, עמ' 456; התשס"ט, עמ' 330.

<sup>33</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 76; התשע"ב, עמ' 375.

<sup>34</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשע"א, עמ' 1135.

<sup>35</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 62.

<sup>36</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 918; התשע"א, עמ' 1139.

<sup>37</sup> ס"ח התשס"ו, עמ' 174.

<sup>38</sup> ס"ח התשס"ו, עמ' 96; התשע"א, עמ' 749.

<sup>39</sup> ס"ח התשס"ז, עמ' 398; התשס"ח, עמ' 448.

<sup>40</sup> ס"ח התשס"ח, עמ' 184; התש"ע, עמ' 475.

<sup>41</sup> ס"ח התשס"ח, עמ' 752; התשע"ב, עמ' 450.

<sup>42</sup> ס"ח התש"ע, עמ' 452.

<sup>43</sup> ס"ח התשע"א, עמ' 694; התשע"א, עמ' 750.

<sup>44</sup> ס"ח התשע"א, עמ' 830; התשע"א, עמ' 949.

<sup>45</sup> ס"ח התשע"א, עמ' 278; התשע"א, עמ' 750.

<sup>46</sup> ס"ח התשע"א, עמ' 806.

<sup>47</sup> ס"ח התשע"ב, עמ' 238; התשע"ב, עמ' 451.

3. כניסה למקרקעין – החלטה של רשות לפי הוראות החיקוקים המפורטים בזה:
- (1) סעיף 46(ב) לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996<sup>48</sup>;
  - (2) סעיף 46 לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001;
  - (3) סעיף 50(ג) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002.
4. רשויות מקומיות ועניינים מקומיים – החלטה של רשות לפי הוראות החיקוקים המפורטים בזה:
- (1) פרק רביעי לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962<sup>49</sup>;
  - (2) חוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז-1987<sup>50</sup>.
5. דואר – החלטה של שר התקשורת לפי סעיף 69 לחוק הדואר, התשמ"ו-1986.
6. תעבורה – החלטה של רשות לפי סעיפים 51 עד 54 לפקודת התעבורה<sup>51</sup>, והחלטה של רשות לרשום נקודות או להטיל אמצעי תיקון לפי סעיף 69א לפקודה האמורה.

## ד ב ר י ה ס ב ר

של רשויות מקומיות ונושאי משרה או תפקיד בהן תישאר בידי בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים (ראו פרט 8 לתוספת הראשונה לחוק).

**פרט 5:** מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד החלטות של שר התקשורת לפי סעיף 69 לחוק הדואר, התשמ"ו-1986 (בעניין תנאי שירות הובלה בין מוביל לחברת הדואר). נושא זה מצוי כיום בסמכות בית משפט שלום על פי חוק הדואר, הקובע כי על הליכים אלה יחול סדר דין מינהלי שיתקין שר המשפטים, ואשר לא הותקן עד היום. לפיכך, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בהליכים אלה בדרך של עתירה מינהלית, ובהתאם לכך, מוצע לערוך תיקון עקיף לחוק הדואר (ראו לעניין זה, תיקון עקיף לחוק האמור המוצע בסעיף 48(1) להצעת החוק).

**פרט 6:** מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד החלטות של רשות לפי סעיפים 51 עד 54 ו-69א לפקודת התעבורה. הסמכות לדון בעתירות בנושאים אלה נתונה היום לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לפי פרט 14(א) לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים. המדובר בהליכים פרטניים באופיים, העוסקים בהחלטות קונקרטיות של רשות הרישוי בהתאם להסדרים מפורטים מאוד בתקנות התעבורה, והמקום הראוי לדון בתקיפתן הוא בית משפט השלום לעניינים מינהליים.

**פרט 3:** מוצע לקבוע כי בית משפט שלום לעניינים מינהליים תהא הסמכות לדון בהחלטה של רשות לגבי כניסה לחצרים לשם עשיית שימוש בסמכויות על פי דין, כמפורט בהוראות החוקים האלה: סעיף 46(ב) לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, סעיף 46 לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, וסעיף 50(ג) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002. נושאים אלה נדונים כבר היום בבתי משפט שלום כעררים או כערעורים, ומוצע לקבוע כי הם יידונו בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, הליך ההולם את טיבן ואופיין המינהלי של החלטות אלה. כך יובהר כי יש לקיים ביקורת שיפוטית על החלטות אלה, לפי העילות וסדרי הדין המינהליים (ראו לעניין זה גם תיקונים עקיפים לחוקים אלה המוצעים בסעיפים 54, 62 ו-65 להצעת החוק, בהתאמה).

**פרט 4:** מוצע להעביר לסמכותו של בית משפט שלום לעניינים מינהליים הסדרים מסוימים הנוגעים להחלטות של רשויות מקומיות או של נושאי משרה או תפקיד בהן, לפי פרק רביעי לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962, וחוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז-1987. המדובר בסמכויות מינהליות, שכבר היום נתקפות בבית משפט שלום ואשר יש להן היבט צר ומקומי, ולפיכך, נמצא מקום להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגדן (ראו לעניין זה גם תיקונים עקיפים לחוקים אלה המוצעים בסעיפים 43 ו-49 להצעת החוק). כך יובהר כי יש לקיים ביקורת שיפוטית על החלטות אלה לפי העילות וסדרי הדין המינהליים. לפי הצעת החוק, הסמכות לדון בעתירות נגד החלטות אחרות

<sup>48</sup> ס"ח התשנ"ו, עמ' 208; התשע"ב, עמ' 278.

<sup>49</sup> ס"ח התשכ"ב, עמ' 96; התשס"ט, עמ' 219.

<sup>50</sup> ס"ח התשמ"ז, עמ' 43.

<sup>51</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשע"ב, עמ' 454.

7. אגרת חופש מידע – החלטה של הממונה לפי סעיף 18(ה) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998<sup>52</sup>.

## תוספת חמישית

### ערעורים מינהליים בסמכות בית משפט שלום לעניינים מינהליים

(סעיף 5א(2))

1. ערעור לפי סעיף 55(א1) לפקודת התעבורה.
2. ערעור לפי סעיף 64(ג1) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981<sup>53</sup>.
3. ערעור לפי סעיף 52(ב) לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001.

## דברי הסבר

**פרט 2:** מוצע להעביר את הסמכות לדון בערעור מינהלי לפי סעיף 64(ג1) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים. ועדת הערר המוקמת לפי הפקודה האמורה, שבה יושב נציג לשכת הבריאות המחוזית ומי שמינתה הרשות המקומית, דנה בהחלטה של רשות מקומית לגבי תורנות של בתי מרקחת בתחום שיפוטתה. מכיוון שמדובר בנושא מקומי באופיו, הרי שבהתאם למדיניות הכללית בעניין זה, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בו (ראו לעניין זה, גם תיקון עקיף לפקודה המוצע בסעיף 41 להצעת החוק). בהתאם לכך, מוצע למחוק את פרט 2 לתוספת השנייה לחוק, המסמיך היום את בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לדון בערעור מינהלי לפי סעיף זה (ראו סעיף 12(3) להצעת החוק).

**פרט 3:** מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בערעור מינהלי לפי סעיף 52(ב) לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001. ההחלטה הנתקפת בערעור היא החלטה של מי שהשר להגנת הסביבה הסמיך לדון בערר לפי סעיף 52(א) לחוק האמור. מכיוון שהחלטה זו היא החלטה של גורם מינהלי המקיים הליך מעין שיפוטי בערה, ראוי לשנות את הליך הערעור לבית משפט השלום הקבוע בחוק היום, לערעור מינהלי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו לעניין זה, גם תיקון עקיף לחוק המוצע בסעיף 62 להצעת החוק). יודגש, כי ההצעה אינה משנה את מספר הערכאות המוסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה זו, שכן, על החלטה בערעור מינהלי לבית משפט שלום לעניינים מינהליים יהיה ניתן, לפי ההצעה, לערער ברשות בלבד לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים (ראו סעיף 10 להצעת החוק).

**פרט 7:** מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בהחלטה של הממונה בדבר תשלום אגרת חופש מידע בעניין בקשה מסוימת, לפי הוראת סעיף 18(ה) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. נושאים אלו נדונים היום בדרך של ערעור לבית משפט השלום. מכיוון שמדובר בהחלטה מינהלית של גורם מינהלי, ראוי כי תקיפת החלטה זו תיעשה בהליך מינהלי, לפי העילות וסדרי הדין המינהליים (ראו לעניין זה, גם תיקון עקיף לחוק האמור המוצע בסעיף 56 להצעת החוק).

### לתוספת החמישית המוצעת

מוצע להוסיף לתוספת חמישית לחוק, שתכלול את רשימת העניינים המינהליים אשר מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בהם בדרך של ערעור מינהלי. בשלב הראשון להפעלת החוק, מוצע להעביר כמה עניינים שעד היום היו בסמכותו של בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים, כמפורט להלן:

**פרט 1:** מוצע להעביר את הסמכות לדון בערעור מינהלי לפי סעיף 55(א1) לפקודת התעבורה מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים. מדובר בערעור על החלטה רשות הרישוי שניתנה מטעמים של כשירות רפואית, על יסוד החלטה של ועדה רפואית. לנוכח ההצעה להעביר את הסמכות לדון בעתירות נגד החלטות מסוימות בנושא תעבורה לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 6 לתוספת הרביעית לחוק כנוסחה המוצע). מוצע להעביר גם עניין זה, הנלווה אליהן, לסמכות בית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו לעניין זה, גם תיקון עקיף לפקודת התעבורה המוצע בסעיף 20 להצעת החוק). בהתאם לכך, מוצע למחוק את הערעור לפי סעיף זה מפרט 2 לתוספת השנייה לחוק, המסמיך היום את בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לדון בערעור מינהלי לפי סעיף זה (ראו סעיף 12(2) להצעת החוק).

<sup>52</sup> ס"ח התשנ"ח, עמ' 226; התש"ע, עמ' 548.

<sup>53</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694; ס"ח התשע"ב, עמ' 144.

## תוספת שישי

תובענות מינהליות בסמכות בית משפט שלום לענינים מינהליים

(סעיף 5א(3)).

### פרק ב': תיקוני חקיקה

15. בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה), בסעיף 43 –
- (1) סעיף קטן (ב) – בטל;
  - (2) בסעיף קטן (ג), במקום "לא הוגש הערעור" יבוא "לא הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים" ובמקום "או הוגש" יבוא "או הוגשה";
  - (3) בסעיף קטן (ד), במקום "בית משפט שלום" יבוא "בית משפט לענינים מינהליים".
16. בפקודת הבנקאות, בסעיף 14טו –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";
  - (2) סעיף קטן (א) – בטל;
  - (3) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת הערעור כדי לעכב תשלום עיצום כספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת המפקח לפי סעיפים 14ח עד 14יד כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";
  - (4) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערעור, יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין".

תיקון פקודת המשקאות המשכרים

תיקון פקודת הבנקאות

## ד ב ר י ה ס ב ר

הסעיף הקטן האמור אינו נחוץ עוד לאור הסמכת בית משפט שלום לענינים מינהליים לרון בעתירות על החלטות אלה, בהתאם למנגנון ההסמכה בחוק, ונוכח החלתן של תקנות סדרי הדין על הליך זה, לרבות תקנה 42 הקובעת כי אין בהגשת עתירה מינהלית כשלעצמה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה נושא ההליך.

**סעיף 16** מוצע לתקן את סעיף 14טו לפקודת הבנקאות, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק,

ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי הפקודה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(1) בתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לרון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. כמו כן, מוצע לערוך בסעיף תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. עוד מוצע לבטל את הסעיף הקובע זכות ערעור לבית משפט השלום בירושלים, אשר אינו נחוץ עוד לאור הסמכת בית משפט שלום לענינים מינהליים לרון בעתירות על החלטות אלה, בהתאם למנגנון ההסמכה בחוק.

## לתוספת השישית המוצעת

מוצע להוסיף תוספת שישית לחוק שתכלול רשימה של תובענות מינהליות שיהיו בסמכות בית משפט שלום לענינים מינהליים. כאמור, בשלב זה טרם נכללו עניינים בתוספת זו. ואולם כדי ליצור חוק מסגרת שלם, שיאפשר בשלב מאוחר יותר להשתמש בתשתית שהוקמה, מוצע ליצור את התוספת כבר עתה, כהכנה לקראת יציקת תוכן לתוכה בעתיד.

**סעיף 15** מוצע לתקן את סעיף 43 לפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה), שעניינו התליית רישיון, צמצומו וביטולו, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי הסעיף האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(1) בתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע לבטל את סעיף קטן (ב) של סעיף 43 האמור הקובע לאמור:

"(ב) החלטת המנהל לפי סעיף קטן (א) ניתנת לערעור לפני בית-משפט שלום תוך חודש ימים מיום שניתנה, אך אין הערעור מעכב את ביצועה."

(1) בסעיף 195ה, בסעיף קטן (א), במקום "ואם הוגשה עתירה, ובית המשפט הדין בעתירה הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 195ט –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילים "תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סימן זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ג) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומי עד יום החזרתו."

(1) בסעיף 135א, במקום "ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומי של העיצום הכספי" יבוא "או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובמקום "ביום מתן פסק הדין בעתירה" יבוא "ביום מתן ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 139 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

## ד ב ר י ה ס ב ר

הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית, מיום תשלומי ועד יום החזרתו."

**סעיף 18** מוצע לתקן את סעיפים 135 ו-139 לפקודת המכרות, כדי להתאימם לשינוי המוצע

בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי הפקודה תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק. במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. בנוסף, מוצע לערוך בסעיפים אלה תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים, ובכלל זה להחליף את נוסח סעיף קטן 139ב. הקובע לאמור:

"(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומי עד יום החזרתו."

וזה נוסחו של סעיף 14ט(א) לפקודה, שמוצע לבטלו:

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער לפני בית משפט השלום בירושלים בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הדרישה."

**סעיף 17** מוצע לתקן את סעיפים 195ה ו-195ט לפקודת מס הכנסה, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי הפקודה תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק. במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום.

וזה נוסחו של סעיף 195ט(ב) לפקודת מס הכנסה שמוצע להחליפו:

"(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי

- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "על דרישה לתשלום עיצום כספי" יבוא "על החלטת הממונה" ובמקום "תשלום העיצום הכספי" יבוא "ביצוע ההחלטה";
- (ג) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

19. בפקודת המכס, בסעיף 203א – תיקון פקודת המכס

- (1) בכותרת השוליים, המילים "וערעור עליו" – יימחקו;
- (2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סעיף זה או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והחליט בית המשפט, לאחר ששולם הקנס, לקבל את העתירה או הערעור כאמור ולהורות על החזרת סכום הקנס ששולם, יוחזר הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

תיקון פקודת  
התעבורה

20. בפקודת התעבורה –

- (1) בסעיף 104, במקום "בית משפט" יבוא "בית המשפט המחוזי";
- (2) בסעיף 55(א1), במקום "בית המשפט" יבוא "בית משפט שלום".

תיקון פקודת  
הקרקעות (רכישה  
לצורכי ציבור)

21. בפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943, בסעיף 9א, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(וה) על החלטת ועדת ההשגות ועל החלטת ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי סעיף זה ניתן לערער לפני בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים."

## ד ב ר י ה ס ב ר

(3) התקבל הערעור, יוחזר סכום הקנס ויווספו עליו הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

(4) על החלטת בית משפט שלום בערעור ניתן לערער ברשות לפני בית המשפט המחוזי, שידון בערעור בדן יחיד."

**סעיף 20** מוצע לתקן את פקודת התעבורה ולהבהיר כי בסעיף 104 לפקודה האמורה, שעניינו ערעור על החלטת ועדת המוניות, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. נוכח הקמת בית משפט שלום לעניינים מינהליים התעורר הצורך להבהיר כי זכות הערעור בעניין זה היא לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. לגבי סעיף 55(א1) שעניינו ערעור מינהלי לעניין אישור רפואי לנהיגה, מוצע לקבוע כי בית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים כפי שנקבע היום (ראו פרט 1 לתוספת החמישית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק).

**סעיף 21** מוצע לתקן את סעיף 9א לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור) 1943, ולקבוע זכות ערעור על החלטת ועדת ההשגות ועל החלטת ועדת הערר, לבית

**סעיף 19** מוצע לתקן את סעיף 203א לפקודת המכס, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין קנס לפי הפקודה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. בנוסף, מוצע לערוך בסעיפים אלה תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

לפיכך מוצע להחליף את סעיף 203א(ג) לפקודת המכס, שזה נוסחו:

"(ג) על דרישה לתשלום קנס ניתן לערער לפני בית משפט שלום בתוך שלושים ימים מהיום שהודע על הטלת הקנס.

(2) אין בהגשת הערעור כדי לעכב את תשלום הקנס, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

22. תיקון חוק הכניסה לישראל  
 בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952<sup>54</sup> –  
 (1) בסעיף 13כא(א), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";  
 (2) בסעיף 13לא, בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בכל מקום, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";  
 (3) בסעיף 13לב(א)(1), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
23. תיקון חוק החשמל  
 בחוק החשמל, התשי"ד-1954<sup>55</sup>, בסעיף 8(ה), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
24. תיקון חוק הבלו על דלק  
 בחוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958 –  
 (1) בסעיף 15 –  
 (א) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "החלטת המנהל" – תימחק;  
 (ב) בסעיף קטן (ג), במקום "לא הוגש ערעור" יבוא "לא הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים" ובמקום "או הוגש" יבוא "או הוגשה";  
 (ג) בסעיף קטן (ד), במקום הסיפה החל במילים "בית משפט שלום" יבוא "בית משפט לעניינים מינהליים בענין זה";  
 (2) במקום סעיף 25 יבוא:
- "החזר עיצום כספי 25. הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סעיפים 25 עד 25ה או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והחליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי,

## ד ב ר י ה ס ב ר

**סעיף 22** מוצע לתקן את חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, ולהבהיר כי בסעיף 13כא(א), שעניינו ערעור על החלטת בית דין לביקורת משמורת, ובסעיף 13לא שעניינו ערעור על החלטה סופית של בית דין לעררים, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

**סעיף 23** מוצע לתקן את חוק החשמל, התשי"ד-1954, ולהבהיר כי בסעיף 8(ה), שענינו ערר וערעור מינהלי, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

**סעיף 24** מוצע לתקן את חוק הבלו על הדלק, התשי"ח-1958, כדלקמן:

### בפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק האמור, שענינו רישיון לייצור, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי סעיף זה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(1)(ב) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק).

### בפסקה (2)

מוצע להחליף את סעיף 25 לחוק האמור, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת

משפט מחוזי לעניינים מינהליים. התיקון המוצע משנה את ההליך הקיים על פי הפקודה כיום, ולפיו הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדת ההשגות רשאי לעתור עליה לבית משפט לעניינים מינהליים. התיקון מוצע בעקבות הערות שהתקבלו לאחר התיקון לפקודת הקרקעות בחוק לתיקון פקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור) (מס' 3), התש"ע-2010 (ס"ח התש"ע, עמ' 346). לאחר בחינתן הוחלט כי ראוי שהביקורת השיפוטית על החלטת ועדת ההשגות תהיה במתכונת של ערעור מינהלי לבית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים ולא בעתירה מינהלית, שכן, מדובר בגוף שהוסמך ליישב סכסוכים שעניינם סכום הפיצויים בעד זכויות בקרקע. לפיכך, טיבו של הגוף ומהותו של ההליך שלפניו מובילים למסקנה כי ההליך לתקיפת החלטת ועדת ההשגות יידון בדרך של ערעור מינהלי.

בנוסף, מוצע לקבוע באופן מפורש בפקודה זכות ערעור לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים על החלטת ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי סעיף 9א האמור. באופן זה יובהר קיומה של זכות הערעור על החלטת ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי הסעיף האמור, באופן מפורש, מעבר להפניה הקיימת כיום בפקודה זו לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

בהתאם לכך, מוצע לקבוע גם פרט חדש בתוספת השנייה (ראה סעיף 4(12) להצעת החוק).

<sup>54</sup> ס"ח התשי"ב, עמ' 354; התשע"ב, עמ' 203.

<sup>55</sup> ס"ח התשי"ד, עמ' 190; התשע"א, עמ' 791.

לקבל את העתירה או הערעור כאמור ולהורות על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יחזור הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

25. בחוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961<sup>56</sup>, בסעיף 14א, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
26. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965<sup>57</sup> – (1) בסעיף 20(ד), אחרי "לבית המשפט" יבוא "המחוזי" ואחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";
- (2) בסעיף 22(א), אחרי "בית המשפט" יבוא "המחוזי";
- (3) בסעיף 42, בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), אחרי "בית המשפט" יבוא "המחוזי";
- (4) בסעיף 72(א), ברישה, אחרי "לבית המשפט" יבוא "המחוזי".
27. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965<sup>58</sup> – (1) בסעיף 198(ז), אחרי "לבית משפט" יבוא "מחוזי";
- (2) בתוספת השלישית – (א) בסעיף 14(ד), במקום "לבית המשפט" יבוא "לבית משפט מחוזי";
- (ב) בסעיף 16, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";
- (3) בתוספת הרביעית, בסעיף 16(ג), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

תיקון חוק התכנון והבנייה

## ד ב ר י ה ס ב ר

(ה) על החלטת בית משפט השלום בערעור ניתן לערער ברשות בפני בית המשפט המחוזי שידון בערעור בשופט אחד."

לעניין זה יובהר כי הוראות סעיף 25(ב), (ג) ו-(ה) המצוטטות לעיל אינן נחוצות עוד לאור החלתן של תקנות סדרי הדין על הליך זה, לרבות תקנה 42 הקובעת כי אין בהגשת עתירה מינהלית כשלעצמה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה נושא ההליך. בנוסף מוצע להחליף את נוסח ההוראה הקבועה היום בסעיף 25(ד) האמור, ולהתאימה לנוסחים בחקיקה אחרת שעניינה עיצומים כספיים.

סעיף 25 מוצע לתקן את חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961, ולהבהיר כי בסעיף 14 לחוק האמור, שעניינו ערעור על החלטת ועדת הערר לפי אותו חוק, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

סעיף 26 מוצע לתקן את חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ולהבהיר כי הסמכות הנתונה על פי חוק זה לבית משפט לעניינים מינהליים נתונה לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

סעיף 27 מוצע לתקן את חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, ולהבהיר כי הסמכות הנתונה על פי חוק זה לבית משפט לעניינים מינהליים נתונה לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי חוק זה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 52) בתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לידון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום.

וזה נוסחו כיום של סעיף 25 האמור, שמוצע להחליפו:

"ערעור על עיצום כספי

25. (א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער בפני בית משפט שלום.

(ב) הערעור יוגש בתוך שלושים ימים מיום שהודע על הטלת העיצום הכספי.

(ג) אין בערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ד) התקבל הערעור, יחזור סכום העיצום הכספי וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד ליום החזרתו.

<sup>56</sup> ס"ח התשכ"א, עמ' 169; התשס"ב, עמ' 90.

<sup>57</sup> ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשע"ב, עמ' 135.

<sup>58</sup> ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשע"ב, עמ' 458.

28. תיקון חוק פיקוח על בתי ספר קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969<sup>59</sup>, בסעיף 14א, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
29. תיקון חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969<sup>60</sup>, בסעיף 11(ג), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
30. תיקון חוק הבחירות לכנסת בחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט-1969<sup>61</sup> –
- (1) בסעיף 46(ד), אחרי "בית המשפט" יבוא "המחוזי";
- (2) בסעיף 53א(א), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";
- (3) בסעיף 86 –
- (א) בסעיף קטן (ב), אחרי "לבית המשפט" יבוא "המחוזי";
- (ב) בסעיף קטן (ה), במקום "בית המשפט לענינים מינהליים" יבוא "בית המשפט המחוזי לענינים מינהליים";
- (ג) בסעיף קטן (ו), במקום "בית המשפט לענינים מינהליים" יבוא "בית המשפט המחוזי לענינים מינהליים" ובמקום "בבית המשפט לענינים מינהליים" יבוא "בבית המשפט המחוזי לענינים מינהליים".
31. תיקון פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 –
- (1) בסעיף 11ב(ג), במקום "ואם הוגש ערעור, ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";
- (2) בסעיף 11ג, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;
- (3) במקום סעיף 11ד יבוא:

## ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 28** מוצע לתקן את חוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, ולהבהיר כי בסעיף 14א לחוק זה, שענינו ערעור על החלטת ועדת הערר לפי החוק האמור, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.
- סעיף 29** מוצע לתקן את חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969, ולהבהיר כי בסעיף 11(ג) לחוק זה, שענינו סמכויות עזר, סדרי דין וערעור מינהלי, החלים על ועדת הערר לפי החוק האמור, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.
- סעיף 30** מוצע לתקן את חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ולהבהיר שהסמכות הנתונה על פי חוק זה לבית משפט לענינים מינהליים נתונה לבית המשפט המחוזי לענינים מינהליים.
- סעיף 31** מוצע לתקן את סעיפים 11ב, 11ג ו-11ד לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי הפקודה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(7) בתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. כמו כן, מוצע לערוך בסעיף תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. במסגרת זו, מוצע למחוק את סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של סעיף 11ג ולהחליף את סעיף 11ד לפקודה.
- זהו נוסחם כיום של סעיף 11(ג) ו-(ב) לפקודה וסעיף 11ד לפקודה:

<sup>59</sup> ס"ח התשכ"ט, עמ' 180; התשס"ה, עמ' 749.

<sup>60</sup> ס"ח התשכ"ט, עמ' 218; התשס"ז, עמ' 18.

<sup>61</sup> ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשע"א, עמ' 922.

"החזר עיצום כספי 111. החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף 111(ג) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

32. בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975<sup>62</sup>, בסעיף 59ל"א, בכל מקום, במקום "בית המשפט" יבוא "בית משפט מחוזי".
33. בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976<sup>63</sup>, בסעיף 31 – (1) בסעיף קטן (ב)3, אחרי "מבית משפט" יבוא "מחוזי"; (2) בסעיף קטן (ג), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
34. בחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976, בסעיף 111 ד – (1) בסעיף קטן (ו), במקום "הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

## ד ב ר י ה ס ב ר

- "דרישת העיצום הכספי ותשלומו"**
- 111.... (ב) על דרישה כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לערער לפני בית משפט שלום; אין בהגשת ערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי וזולת אם בית המשפט הורה אחרת.
- (ג) ערעור על דרישה לתשלום עיצום כספי יוגש לבית המשפט בתוך 15 ימים מיום קבלתה".
- ערעור**
111. (א) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד.
- (ב) התקבל ערעור, יוחזר העיצום הכספי וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית), מיום תשלומו ועד יום החזרתו.
- (ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין לערעור לפי סעיף זה".
- לעניין זה יובהר כי הוראות הסעיפים המצוטטות לעיל אינן נחוצות עוד לאור החלטתן של תקנות סדרי הדין על הליך זה, לרבות תקנה 42 הקובעת כי אין בהגשת עתירה מינהלית כשלעצמה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה נושא ההליך. בנוסף, מוצע להחליף את נוסח ההוראה הקבועה היום בסעיף 111(ב) האמור, ולהתאימה לנוסחים בחקיקה אחרת שעניינה עיצומים כספיים.
- 32 סעיף 32 מוצע לתקן את חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, ולהבהיר כי בסעיף 59ל"א לחוק זה, שעניינו ערעור על החלטת ועדה ליישוב סכסוכים בין חברות ממשלתיות בענייני תשתית, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.
- 33 סעיף 33 מוצע לתקן את סעיף 13 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976, ולהבהיר כי הסמכות הנתונה בסעיף זה לבית משפט לעניינים מינהליים, לתת צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, תמשיך להיות נתונה לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. הליכים אלה הקשורים לנושא הסדרת העיסוק אשר נמצא בסמכותו של בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים על פי פרט 21(10) לתוספת הראשונה לחוק, ועל כן מוצע להסמיכו לדון בכך.
- 34 סעיף 34 מוצע לתקן את סעיף 111 ד לחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 82) בתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. כמו כן, מוצע לערוך בסעיף תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. במסגרת זו, מוצע למחוק את סעיפים 111(ט)1.

<sup>62</sup> ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשע"ב, עמ' 235.

<sup>63</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594; ס"ח התש"ע, עמ' 485.

(2) בסעיף קטן (ט) –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) בפסקה (2), במקום "אין בערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת הממונה לפי סעיף זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ג) בפסקה (3), במקום "התקבל הערעור, יוחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בפסקה (2) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם";

(ד) פסקה (4) – תימחק.

35. תיקון חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976<sup>64</sup>, בסעיף 6(ב), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

36. תיקון חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977<sup>65</sup>, בסעיף 54(ד), בהגדרה "בית משפט", במקום "בית משפט לעניינים מינהליים" יבוא "בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים".

37. תיקון חוק העתיקות, התשל"ח-1978<sup>66</sup>, בסעיף 36א, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

38. תיקון פקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979<sup>67</sup>, בסעיף 24 –

(1) בסעיף קטן (א)(3), אחרי "מבית משפט" יבוא "מחוזי";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

## ד ב ר י ה ס ב ר

**סעיף 36** מוצע לתקן את סעיף 54(ד) לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977, ולהבהיר כי בית המשפט המוסמך לפי סעיף זה לדרון בבקשות של ועדה רפואית לכפות ציות לדרישתה כי אדם יעיד לפניו או יציג לה דבר מה, ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. הליכים אלה קשורים לנושא הסדרת העיסוק שנמצא בסמכותו של בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים על פי פרט 21(11) לתוספת הראשונה לחוק, ועל כן, מוצע להסמיכו לדרון בכך.

**סעיף 37** מוצע לתקן את חוק העתיקות, התשל"ח-1978, ולהבהיר כי בסעיף 36א לחוק האמור, שעניינו ערעור על החלטות ועדת ערר, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

**סעיף 38** מוצע לתקן את סעיף 24 לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979, ולהבהיר כי בית המשפט המוסמך לפי סעיף זה לדרון בבקשות של ועדה רפואית לכפות ציות לדרישתה כי אדם יעיד לפניו או יציג לה דבר מה, ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. הליכים אלה קשורים לנושא הסדרת העיסוק אשר נמצא בסמכותו של בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים על פי פרט 21(12) לתוספת הראשונה לחוק ועל כן מוצע להסמיכו לדרון בכך.

הקובע את זכות הערעור לבית משפט שלום ואת המועדים לכך, ואת 12(ט)4 לחוק, המסדיר את שאלת הערעור על החלטת בית המשפט. סעיפים קטנים אלה לא יהיו נחוצים לאור החלתן של הוראות החוק ותקנות סדרי הדין, המסדירות שאלות אלה, על עניין זה.

וזוה נוסחן של פסקאות (א) ו-(ב) של סעיף 12(ט) האמור, שמוצע למחקן:

"(ט) (1) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער לפני בית משפט שלום, בתוך שלושים ימים מהיום שנמסרה הדרישה לתשלום העיצום הכספי.

...

(4) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד".

**סעיף 35** מוצע לתקן את חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976, ולהבהיר כי בית המשפט המוסמך לדרון בערעור לפי סעיף 6(ב) לחוק זה, שענינו ערר על החלטת מנהל הארנונה וערעור על החלטת ועדת הערר, ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

<sup>64</sup> ס"ח התשל"ו, עמ' 252; התשס"ה, עמ' 750.

<sup>65</sup> ס"ח התשל"ז, עמ' 158; התשע"א, עמ' 123.

<sup>66</sup> ס"ח התשל"ח, עמ' 76; התש"ע, עמ' 366.

<sup>67</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 614; ס"ח התשס"ה, עמ' 743.

39. בחוק העמותות, התש"ם-1980<sup>68</sup>, בסעיף 4(ג), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
- תיקון חוק העמותות
40. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 –
- תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)
- (1) בסעיף 192, במקום "ואם הוגש ערעור על דרישת תשלום ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המפקח או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";
- (2) בסעיף 192 –
- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";
- (ב) סעיף קטן (א) – בטל;
- (ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת הערעור כדי לעכב תשלום עיצום כספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת המפקח לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";
- (ד) סעיף קטן (ב1) – בטל;
- (ה) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערעור, יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין";
- (3) בסעיף 192(ב), במקום "והוגש עליו ערעור" יבוא "והוגשה עליו עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור" ובמקום "את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו" יבוא "את דבר הגשת העתירה או הערעור, לפי הענין, ואת תוצאותיהם".

## ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 39** מוצע לתקן את חוק העמותות, התש"ם-1980, ולהבהיר כי בסעיף 4(ג) לחוק האמור, העוסק בעתירה של היועץ המשפטי לממשלה בעניין שינוי שם עמותה, בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.
- סעיף 40** מוצע לתקן את סעיפים 192, 192 ו-192כב לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי הפקודה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(9) בתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. כמו כן, מוצע לערוך בסעיף תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. במסגרת זו, בין השאר, מוצע
- לבטל את סעיף 192(א) הקובע את זכות הערעור לבית משפט השלום ואת סעיף 192(ב1) המבהיר מהן סמכויות בית המשפט בדיון בערעור על החלטת המפקח. סעיפים אלה לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק על הליכים אלה.
- זה נוסחם של סעיפים קטנים (א) ו-192(ב) של סעיף 192 האמור, שמוצע לבטלם:
- "(א) על דרישת תשלום ניתן לערער לפני בית משפט השלום בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הדרישה.
- ...
- (1) הוגש ערעור על החלטת המפקח, בית המשפט רשאי לאשר את החלטת המפקח, לבטלה או לשנותה."
- יש לציין, כי תיקון מוצע זה מתייחס לנוסח לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, המתוקן בהתאם לחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 1120), שייכנס לתוקף בחדש אוגוסט 2012, לפני כניסתו לתוקף של החוק המוצע (ראו סעיף 85 להצעת החוק).

<sup>68</sup> ס"ח התש"ם, עמ' 210; התשע"א, עמ' 362.

(1) בסעיף 9ב -

(א) בסעיף קטן (א)(3), אחרי "מבית משפט" יבוא "מחוזי";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";

(2) בסעיף 64(ג1), אחרי "בית משפט" יבוא "שלום".

42. תיקון חוק הבנקאות (רישוי). בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, בסעיף 50(ד), במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המפקח לפי סעיף זה או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של הקנס האזרחי בידי המפקח או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין".

43. תיקון חוק הרשויות המקומיות (ביוב). בחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשמ"ב-1962, בסעיף 40, סעיף קטן (ב) - בטל.

44. תיקון חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984<sup>69</sup>, בסעיף 51(א), אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) עתירה מינהלית, ערעור מינהלי, תובענה מינהלית וענין אחר, לפי סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000."

## דבריו הסבר

על עניינים אלה). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לקנס אזרחי.

סעיף 41 מוצע לתקן את פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, כדלקמן:

### בפסקה (1)

סעיף 43 מוצע לתקן את סעיף 40 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשמ"ב-1982, שעניינו סמכות לדרוש ביצוע עבודות, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי סעיף זה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 14) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק, ודבריו ההסבר (ל).

מוצע לתקן את סעיף 9 לפקודה האמורה ולהבהיר כי בית המשפט המוסמך לפי סעיף זה לדון בבקשות של ועדה רפואית לכפות ציות לדרישתה כי אדם יעיד לפניה או יציג לה דבר מה, ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. הליכים אלה קשורים לנושא הסדרת העיסוק אשר נמצא בסמכותו של בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים על פי פרט 21(14) לתוספת הראשונה לחוק ועל כן מוצע להסמיכו לדון גם בכך.

### בפסקה (2)

במסגרת זו, מוצע לבטל את סעיף 40(ב) לחוק האמור הקובע לאמור:

מוצע לקבוע כי הערעור הקבוע בסעיף 64(ג1) לפקודה האמורה (ערעור על החלטת ועדת הערר בעניין הסדר תורנות בתי מרקחת בתחום רשות מקומית), יוגש לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא לבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים כפי שנקבע היום (ראו פרט 2 לתוספת החמישית, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק, ודבריו ההסבר (ל).

"(ב) הרואה את עצמו נפגע על ידי דרישת ראש המועצה לפי סעיף זה, רשאי תוך המועד שנקבע לו לביצוע העבודה לבקש מבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצא הנכס הנדון את ביטולה של הדרישה או את שינויה, ובבירור הבקשה רשאי בית המשפט להחליט כל החלטה שראש המועצה היה רשאי להחליטה לגבי הנכס הנדון לפי סעיף זה. החלטת בית המשפט המחוזי בערעור על החלטת בית משפט השלום לפי סעיף זה, תהיה סופית."

סעיף 42 מוצע לתקן את סעיף 50(ד) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין קנס אזרחי לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(11) בתוספת הרביעית לחוק וכן בהוראות פקודת הבנקאות כנוסחה בסעיף 16 להצעת החוק, שהוחלף

סעיף 44 מוצע לתקן את סעיף 51(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. סעיף זה קובע את סמכותו העניינית של בית משפט השלום ומוצע למנות בו את העניינים המינהליים שבהם מוצע בהצעת חוק זו להסמיך את בית משפט שלום לדון, בדומה לקבוע בסעיף

<sup>69</sup> ס"ח התשמ"ד, עמ' 198; התשע"ב, עמ' 774.

45. בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984 –

תיקון חוק לעידוד  
מחקר ופיתוח  
בתעשייה

(1) בסעיף 47ב(ג), במקום "הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי ראש המינהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 47 –

(א) במקום כותרת השוליים, יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת ראש המינהל לפי סעיפים 47 עד 47ג כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו";

(ה) סעיף קטן (ד) – בטל.

46. בפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985 –

תיקון פקודת  
מחלות בעלי חיים

(1) בסעיף 27א(ב), בהגדרה "שיעור הקנס", במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של הקנס בידי בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

## ד ב ר י ה ס ב ר

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער בפני בית משפט שלום, בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה הדרישה לתשלום העיצום הכספי.

...

(א) התקבל הערעור, לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

(ד) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד".

לענין זה יובהר כי סעיפים קטנים (א) ו-(ד) המצוטטים לעיל לא יהיו נחוצים לאור ההצעה להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדין בעתירות על החלטות בנושאים אלה ונוכח החלטת הוראות החוק על עתירות אלה.

סעיף 46 מוצע לתקן את סעיף 27א לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985,

ולהחליף את סעיף 27ג לחוק האמור, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית

140(1) לאותו חוק בהקשר של הסמכות העניינית של בית משפט מחוזי.

סעיף 45 מוצע לתקן את סעיפים 47ב(ג) ו-47ד לחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-

1984, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 12)2 לתוספת הרביעית לחוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדין בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. במסגרת זו, בין השאר, מוצע לבטל את סעיפים 47ד(א) ו-(ד) ולהחליף את נוסח סעיף 47ג(א).

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (א), (ג) ו-(ד) של סעיף 47ד האמור, שמוצע לבטלם או להחליפם:

(2) במקום סעיף 27 יבוא:

"החזר קנס 27. הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת מנהל השירותים הווטרנריים או מי שהוא הסמיך לכך, לפי סעיפים 27 עד 27ב, או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והחליט בית המשפט, לאחר ששולם הקנס האזרחי, לקבל את העתירה או הערעור כאמור ולהורות על החזרת סכום הקנס האזרחי ששולם, יוחזר הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

תיקון חוק שירות ביטחון 47. בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986<sup>70</sup> –

(1) בסעיף 5ב –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "בית המשפט" יבוא "המחוזי";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "בתי משפט" יבוא "מחוזיים";

(2) בסעיף 40ד, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

תיקון חוק הדואר 48. בחוק הדואר, התשמ"ו-1986 –

(1) סעיף 70 – בטל;

## ד ב ר י ה ס ב ר

### בפסקה (1)

מוצע לבטל את סעיף 70 לחוק הדואר, שעניינו ערעור על החלטת השר בנושא קביעת הוראות לעניין הפעלת סמכויות החברה לפי פרק ד' לאותו חוק, כדי להתאים את החוק האמור לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי סעיף זה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 5 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לקנס אזרחי וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

על החלטה בעניין קנס אזרחי לפי הפקודה תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2 (13) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לקנס אזרחי וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

לפיכך מוצע, בין השאר, להחליף את נוסחו של סעיף 27 לחוק האמור, שזה נוסחו:

"ערעור"

וזה נוסחו של סעיף 70 האמור:

"ערעור על החלטת השר"

70. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת השר לפי סעיף 69 רשאי לערער עליה בפני בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצא מקום עסקיו של המערער בישראל.

(ב) בית המשפט הדין בערעור רשאי לאשר את החלטת השר, לדחותה או לשנותה.

(ג) בית המשפט ידון בערעור לפי סדר הדין המינהלי שהתקין שר המשפטים, ובאין סדר דין מינהלי – בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ד) הגשת ערעור לבית המשפט אינה פוטרת את המערער ממילוי חובותיו על פי פרק זה."

27. על דרישה כאמור בסעיף 27 ניתן לערער לפני בית משפט שלום; אין בערעור כדי לעכב את תשלום הקנס, וולת אם הורה בית המשפט אחרת.

(ב) התקבל ערעור, יוחזר הקנס וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית), מיום תשלומו ועד יום החזרתו."

סעיף 47 מוצע לתקן את חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, ולהבהיר כי בסעיף

35 לחוק זה, שעניינו ערעור על החלטת ועדה רפואית עליונה ובסעיף 40 לחוק האמור, שעניינו ערעור על החלטה של ועדה בבקשה לביטול פטור), בית המשפט המוסמך ימשיך להיות בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

סעיף 48 מוצע לתקן את חוק הדואר, התשמ"ו-1986, כדלקמן:

<sup>70</sup> ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשע"ב, עמ' 218.

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערעור יוחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

(ה) סעיף קטן (ד) – בטל.

49. בחוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז-1987 –

(1) בסעיף 8, הסיפה החל במילים "על הארכה" – תימחק;

(2) סעיף 9 – בטל;

(3) בסעיף 14, במקום "בערר כאמור בסעיף 9" יבוא "בעתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או בערעור על החלטה בעתירה כאמור";

(4) בסעיף 18, במקום "עם תום תקופת הערר כאמור בסעיף 9, ואם הוגש ערר עליו, בתום חמישה עשר ימים" יבוא "בתום התקופה להגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים, ואם הוגשה עתירה – בתום 45 ימים".

## ד ב ר י ה ס ב ר

### בפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 109ט לחוק הדואר כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2)14 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחדות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. מוצע על כן, בין השאר, לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ד) של סעיף 109ט לחוק הדואר, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות בעניין זה, וזה נוסחם:

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער לבית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום שהודע לבעל הרישיון על הטלת העיצום הכספי.

...

(ד) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות לבית המשפט המחוזי ובית המשפט ידון בערעור שבופט אחד."

תיקון חוק  
הרשויות  
המקומיות (שימוש  
ארעי במגרשים  
ריקים)

סעיף 49 מוצע לתקן את חוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז-1987, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטות מינהליות לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2)14 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להחליף את המונחים בחוק האמור ולבטל את סעיף 9 שבו, אשר לא יהיה נחוץ לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות לפי החוק האמור. כמו כן מוצע לבטל את ההפניות לסעיף 9 האמור.

וזה נוסחו של סעיף 9 האמור שמוצע לבטלו:

### "ערר"

9. מי שרואה את עצמו נפגע על-ידי צו לשימוש ארעי רשאי, תוך שלושים ימים מיום קבלתו, לערור עליו לפני בית המשפט לעניינים מקומיים, ובאזור בו אין בית משפט כזה מכהן, לפני בית משפט השלום, ובית המשפט רשאי לבטל את הצו או לאשר את הצו, בשינויים או בלי שינויים, הכל כפי שיקבע, ורשאי הוא לחייב את הרשות בתוצאות שגרמה לבעל המגרש, לרבות שיפוי על נזקים שהיו לו."

תיקון חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים

בחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988 –

(1) בסעיף 5א(א), במקום "ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי יבוא" או "ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי העניין";

(2) בסעיף 5א –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי חוק זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "על החלטת הממונה לפי סעיפים 5א עד 5ג כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ג) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

51. בחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989 –  
(1) בסעיף 118ד –

תיקון חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה)

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי סעיף זה כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "על החלטת המנהל לפי סעיפים 18א עד 118 כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום הרישה עד המילים "יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

## ד ב ר י ה ס ב ר

"(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם עיצום כספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו."

סעיף 51 מוצע לתקן את סעיפים 118ד ו-118ה לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2/16) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדרון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. בנוסף, מוצע להחליף ולהתאים את נוסח סעיף 5א(ב) לחוק האמור הקובע לאמור:

סעיף 50 מוצע לתקן את סעיפים 5א ו-5ב לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2/15) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדרון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. בנוסף, מוצע להחליף ולהתאים את נוסח סעיף 5א(ב) לחוק האמור הקובע לאמור:

(2) בסעיף 18ה(א), במקום "ואם הוגשה עתירה ובית המשפט הדין בעתירה הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין".

תיקון חוק  
החומרים  
המסוכנים

52. בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 –

(1) בסעיף 14ט, במקום "ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומי של העיצום הכספי" יבוא "או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 14ב –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי חוק זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "על החלטת הממונה לפי סעיפים 14ב עד 14ד כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ג) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומי עד יום החזרתו"

תיקון חוק  
העובדים  
הסוציאליים

53. בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996<sup>71</sup>, בסעיף 58ג), בהגדרה "בית משפט", במקום "בית משפט לעניינים מינהליים" יבוא "בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים".

תיקון חוק משק  
החשמל

54. בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 –

(1) בסעיף 48 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב השימוש במקרקעין";

## ד ב ר י ה ס ב ר

**סעיף 53** מוצע לתקן את סעיף 58ג) לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996, ולהבהיר כי בית המשפט המוסמך לפי סעיף זה לדון בבקשות של ועדה רפואית לכפות ציות לדרישתה כי אדם יעיד לפניו או יציג לה דבר מה, הוא בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים. הליכים אלה קשורים לנושא הסדרת העיסוק אשר נמצא בסמכותו של בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים על פי פרט 21(20) לתוספת הראשונה לחוק, ועל כן מוצע להסמיכו לדון גם בכך.

**סעיף 54** מוצע לתקן את חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטות מינהליות לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 3(1) לתוספת הרביעית לחוק). במסגרת זו, מוצע, בין השאר, לבטל את סעיפים 48א) ו-49) לחוק האמור, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת

**סעיף 52** מוצע לתקן את סעיפים 14ט ו-14יב לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2(17) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום. בנוסף, מוצע להחליף ולהתאים את נוסח סעיף 14יב(ב) לחוק האמור הקובע לאמור:

"(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם עיצום כספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומי ועד יום החזרתו".

<sup>71</sup> ס"ח התשנ"ו, עמ' 152; התשס"ה, עמ' 744.

(ב) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "הגשת ערעור לבית המשפט" יבוא "הגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים";

(2) סעיף 49 – בטל.

55. תיקון חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים  
בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים  
משפט" יבוא "מחוזי".

56. תיקון חוק חופש המידע  
בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בסעיף 18, במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) הממונה יחליט בדבר סכום האגרה הנדרש בבקשה מסוימת או פטור מאגרה לבקשה כאמור, בהתאם להוראות לפי סעיף זה."

57. תיקון חוק הפיקדון על מכלי משקה  
בחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999 –

(1) בסעיף 15ב, במקום "הוגש ערעור לבית משפט השלום ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובמקום "פסק הדין בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

## ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 55 מוצע לתקן את סעיף 8(ו) לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, שעניינו ערר על פסילת מועמד שלא מחמת אי-התאמה ביטחונית, ולהבהיר כי בית המשפט המוסמך לפי סעיף זה הוא בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

סעיף 56 מוצע לתקן את סעיף 18 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, שעניינו אגרות, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטות מינהליות לפי הסעיף האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 7 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק).

בהתאם לכך, מוצע להחליף את סעיף 18(ה) לחוק האמור, כנוסחו היום, הקובע לאמור:

"(ה) על החלטת הממונה בדבר תשלום אגרה בעניין בקשה מסוימת ניתן להגיש ערעור לבית משפט שלום, באופן שייקבע בתקנות."

במקום הסעיף הקטן האמור, כנוסחו היום, מוצע לעגן את סמכות הממונה לקבוע אגרה בגין בקשה מסוימת בהתאם להוראות סעיף 18 והתקנות שנקבעו על פיו.

סעיף 57 מוצע לתקן את סעיפים 15ב ו-16 לחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע

הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות לפי החוק האמור.

וזו נוסחם של סעיף 48(א) ו-(ב) וסעיף 49 שמוצע לבטלם:

"ערעור

48. (א) בעל מקרקעין הרואה עצמו נפגע ממתן הרשאה לפי פרק זה, רשאי לערער על כך לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 21 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה.

(ב) בית המשפט הדין בערעור רשאי לאשר את החלטת המנהל כאמור, או לבטלה, והוא רשאי לתת כל סעד שבית משפט הדין בעניין אחריו מוסמך לתיתו.

...

סדרי הדין בערעור

49. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בערעור; באין סדרי דין – ידון בית המשפט בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ב) בית המשפט הדין בערעור לא יהיה קשור בדיני ראיות למעט דיני חסינות עדים וראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

(ג) בית המשפט הדין בערעור רשאי למנות לו יועץ מקצועי אשר יסייע לו בשאלות מקצועיות אך לא יטול חלק במתן פסק הדין.

(ד) היועץ המקצועי יהיה זכאי לשכר ולהחזר הוצאות מאת בעל הרשיון מבקש ההרשאה, בסכומים שיקבע בית המשפט."

<sup>72</sup> ס"ח התשנ"ח, עמ' 348; התשס"ט, עמ' 328; ק"ת התשע"ב, עמ' 199.

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "אין בערעור כדי לעכב תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מנהליים על החלטת הממונה לפי סעיפים 11 עד 17 כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ד), במקום "התקבל הערעור, יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ג) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין";

(ה) סעיף קטן (ה) – בטל.

תיקון חוק החברות

58. בחוק החברות, התשנ"ט-1999 –

(1) בסעיף 355(א), במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ובית המשפט הדין בעתירה או בערעור, לפי הענין" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 356(ג), במקום "הוגש ערעור על החלטת הרשם כאמור בסעיף 359" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט על החלטת הרשם לפי סימן זה";

### ד ב ר י ה ס ב ר

תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מנהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2 (19) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מנהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות באמור החוק הנוגעות לעיצומים כספיים לגבי חברות לתועלת הציבור, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. יצוין, כי הביקורת השיפוטית על החלטות לפי החוק האמור בעניין עיצומים כספיים שאינן נוגעות לחברה לתועלת הציבור נעשית בדרך של עתירה מינהלית למחלקה הכלכלית בבית משפט המחוזי בתל אביב יפו (ראו סעיף 42(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984). סעיף 355 לחוק החברות קובע הוראות לעניין עדכון סכום העיצום הכספי. בנוסף, בסעיף 359 נקבעו הוראות לעניין החזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. הוראות אלה רלוונטיות הן לעיצום כספי לגבי חברות לתועלת הציבור והן לעיצום כספי הנוגע לחברות אחרות, שהסמכות בעניין נתונה לבית המשפט הכלכלי, כאמור. לכן, מוצע לתקן את סעיפים 355 ו-359 באופן שיבהיר כי הם חלים על עתירה מינהלית בעניין עיצום כספי בין שהיא מוגשת לבית משפט לעניינים מנהליים ובין שהיא מוגשת למחלקה הכלכלית כאמור, לפי העניין.

היום (ראו פרט 2 (18) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מנהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות באמור החוק הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. לפיכך מוצע, בין השאר, לבטל את סעיפים 16(א), (ב) ו-(ה) אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות בעניין זה, לפי הצעת החוק.

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ה) של סעיף 16 האמור:

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער בפני בית משפט שלום.

(ב) הערעור יוגש בתוך 30 ימים מהיום שהודע על הטלת העיצום הכספי.

...

(ה) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד"

סעיף 58 מוצע לתקן את סעיפים 355 ו-356 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, ולהחליף את סעיף 359 שבו, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי החוק האמור בעניין עיצומים כספיים הנוגעים לחברה לתועלת הציבור

(3) במקום סעיף 359 יבוא:

"החזר עיצום כספי 359. הוגשה עתירה לבית משפט על החלטת הרשם לפי סימן זה הנוגעת לחברה לתועלת הציבור או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והחליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל את העתירה או הערעור כאמור ולהורות על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."

59. תיקון חוק זכויות התלמיד בחוק זכויות התלמיד, התשס"א-2000<sup>75</sup>, סעיף 8 – בטל.

60. תיקון חוק איסור הלבנת הון בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 –

(1) בסעיף 16(ג), במקום "הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור או הממונה הורו על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בירי הוועדה או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 20 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

## ד ב ר י ה ס ב ר

8. על ההחלטה בערר ניתן לעתור לפני בית המשפט לענינים מינהליים."

הוראה זו מיותרת מכיוון שלבית משפט מחוזי לענינים מינהליים סמכות לדון בעתירות בנושאי חינוך, לפי פרט 3 לתוספת הראשונה לחוק.

סעיף 60 מוצע לתקן את סעיפים 16 ו-17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי החוק האמור בענין עיצומים כספיים תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(20) לתוספת הרביעית לחוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 16(ג) לחוק איסור הלבנת הון, כך שיובהר כי הסמכות לעכב תשלום עיצום כספי נתונה לוועדה ולא לממונה, כפי שנכתב בטעות (ראו גם סעיף 20(ג) לחוק האמור).

כמו כן, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ה) בסעיף 20 לחוק איסור הלבנת הון, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות בענין זה, כמוצע, וזה נוסחם:

וזה נוסחו של סעיף 359 שמוצע להחליפו:

"ערעור"

359. (א) על החלטת הרשם לפי סעיף 354 הנוגעת לחברה לתועלת הציבור ניתן לערער לבית משפט השלום, בתוך שלושים ימים מיום קבלת הודעה.

(ב) שולם העיצום הכספי והתקבל הערעור, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.

(ג) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשותו.

מוצע לבטל את ההוראות שבסעיפים קטנים (א) ו-(ג) של סעיף 359 האמור, שכן הוראות אלה לא יהיו נחוצות עוד לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות בענין זה, כמוצע.

לענין זה יצוין כי הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על שאר ההחלטות לפי חוק החברות שענינן עיצומים כספיים שלא לגבי חברה לתועלת הציבור, הוקנתה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, בהתאם להוראות סעיף 42 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

סעיף 59 מוצע לבטל את סעיף 8 לחוק זכויות התלמיד, התשס"א-2000, שכותרתו "עתירה", הקובע לאמור:

<sup>75</sup> ס"ח התשס"א, עמ' 42; התשע"א, עמ' 980.

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "אין בערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הוועדה לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ד), במקום "התקבל הערעור, לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ג) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין";

(ה) סעיף קטן (ה) – בטל.

תיקון חוק  
ההסדרים במשק  
המדינה (תיקוני  
חקיקה להשגת  
יעדי התקציב  
והמדיניות  
הכלכלית לשנת  
הכספים 2001)

61. בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2001), התשס"א-2001 –

(1) בסעיף 14, במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על איכות תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 19 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת הערר כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סעיפים 13 עד 18 כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערר, יוחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

## ד ב ר י ה ס ב ר

שלום לענינים מינהליים לדין בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

בנוסף, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ד) בסעיף 19 לחוק האמור, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות בענין זה, כמוצע, וזה נוסחם:

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערוך לבית משפט השלום בתוך 30 ימים מיום שהודע לחברת הדלק על הטלת העיצום הכספי.

...

(ד) על החלטת בית משפט השלום בערר ניתן לערוך לבית משפט מחוזי ברשות; בית המשפט ידון בערעור בשופט אחד."

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער בפני בית משפט שלום.

(ב) הערעור יוגש בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה הדרישה לתשלום העיצום הכספי.

...

(ה) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד."

סעיף 61 מוצע לתקן את סעיפים 14 ו-19 לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2001), התשס"א-2001, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי החוק האמור בענין עיצומים כספיים תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 21) לתוספת הרביעית לחוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט

(ה) סעיף קטן (ד) – בטל.

62. בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 – תיקון חוק תאגידי מים וביוב

(1) סעיף 47 – בטל;

(2) בסעיף 52(ב), אחרי "לערער עליה לבית משפט השלום" יבוא "לעניינים מינהליים" והסיפה החל במילים "החלטת בית משפט השלום" – תימחק;

(3) בסעיף 132, במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(4) בסעיף 133(ב), במקום "התקבל ערעור על הדרישה" יבוא "התקבלו עתירה או ערעור כאמור בסעיף 132" ובמקום "הערעור" יבוא "העתירה או הערעור, לפי הענין";

(5) בסעיף 134 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערעים" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על החלטת הממונה לפי סימן זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

## ד ב ר י ה ס ב ר

משפט שלום לעניינים מינהליים. זאת, בעקבות ההצעה להחליף את הליך הערעור לבית משפט השלום הקבוע בסעיף זה היום בהליך של ערעור מינהלי לבית משפט השלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 4 לתוספת החמישית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק, ודברי ההסבר לו). כפועל יוצא מהשינוי האמור, יהולו על ערעור מינהלי זה הוראות החוק, לרבות ההוראות בדבר זכות הערעור, ועל כן, אין עוד צורך בסיפה של סעיף 52(ב). הקובעת כי "החלטת בית משפט השלום לפי סעיף זה, תהיה ניתנת לערעור ברשות", ולפיכך, מוצע למחוק אותה.

בפסקאות (3) עד (5)

סעיף 62 מוצע לתקן את חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, כדלקמן:

בפסקה (1)

מוצע לבטל את סעיף 47 לחוק תאגידי מים וביוב הקובע לאמור:

"ערעור

47. (א) בעל המקרקעין הרואה את עצמו נפגע ממתן הרשאה לפי סימן זה, רשאי לערער על כך לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 21 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה על ההרשאה.

(ב) הגשת ערעור לבית המשפט אין בה, כשלעצמה, כדי לעכב את השימוש בסמכות לפי ההרשאה, ואולם בית המשפט רשאי להורות על עיכוב השימוש בסמכות."

הוראות סעיף זה אינן נחוצות עוד נוכח ההצעה כי עתירות על החלטות לפי סעיף 46 לחוק תאגידי מים וביוב יידונו בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים ולאור החלטת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על עתירות אלה (ראו פרט 2)3 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק).

בפסקה (2)

מוצע לקבוע כי ערעור לפי סעיף 52(ב) לחוק תאגידי מים וביוב על החלטה של הגורם שהסמיך השר להגנת הסביבה לדין בערר לפי סעיף 52(א) לחוק יידון לפני בית

מוצע לתקן את סעיפים 132 עד 134 לחוק תאגידי מים וביוב, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה לפי החוק האמור בעניין עיצומים כספיים תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2)22 לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדין בעתירות נגד כלל החלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים ולערך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. בנוסף, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ד) בסעיף 134, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלטת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על החלטות בעניין זה, כמוצע, וזה נוסחם:

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל ערעור, יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

(ה) סעיף קטן (ד) – בטל.

תיקון חוק שחרור  
על-תנאי ממאסר

63. בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001<sup>74</sup> –

(1) בסעיף 25(ב), אחרי "המחוזי" יבוא "לענינים מינהליים";

(2) בסעיף 28, אחרי "מינהלית" יבוא "לביית משפט מחוזי לענינים מינהליים".

תיקון חוק שירות  
נתוני אשכנזי

64. בחוק שירות נתוני אשכנזי, התשס"ב-2002 –

(1) בסעיף 43, במקום "הוגש ערעור ובית המשפט הדן בערעור" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ובית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) במקום סעיף 48 יבוא:

"החזר עיצום כספי 48. הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הרשם לפי סעיפים 42 עד 47 או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והחליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל את העתירה או הערעור כאמור ולהורות על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו ועד יום החזרתו".

## ד ב ר י ה ס ב ר

הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

זוה נוסחו של סעיף 48 לחוק האמור שמוצע להחליפו:

### "ערעור על עיצום כספי

48. (א) על דרישה לשלם עיצום כספי ניתן לערער לבית משפט השלום.

(ב) הערעור יוגש בתוך 30 ימים מיום שהודע על הטלת העיצום הכספי.

(ג) אין בערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ד) התקבל הערעור, יוחזר סכום העיצום הכספי ויתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

(ה) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות לבית המשפט המחוזי, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד".

"(א) על דרישה כאמור בסעיף 133 ניתן לערער לבית המשפט השלום בתוך 30 ימים מקבלת הדרישה.

...

(ד) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות".

סעיף 63 מוצע לתקן את סעיפים 25(ב) ו-28 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, שעניינם עתירות נגד ועדת שחרורים וועדת שחרורים מיוחדת, כך שיובהר כי בית המשפט המוסמך לדון בעתירה לפי סעיפים אלה הוא בית המשפט המחוזי לענינים מינהליים.

סעיף 64 מוצע לתקן את סעיף 43 לחוק שירות נתוני אשכנזי, התשס"ב-2002, ולהחליף את סעיף 48 לחוק האמור כדי להתאימום לשינוי המוצע, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(23) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור

<sup>74</sup> ס"ח התשס"א, עמ' 410; התשע"ב, עמ' 390.

(1) בסעיף 28(ב)(7), במקום "לבית המשפט" יבוא "לבית משפט מחוזי";

(2) בסעיף 51 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב השימוש בסמכות";

(ב) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "הגשת ערר לבית המשפט" יבוא "הגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים";

(3) סעיף 52 – בטל;

(4) בסעיף 78, במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(5) בסעיף 83 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת הערר כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סימן זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

## ד ב ר י ה ס ב ר

### ערר

51. (א) הרואה עצמו נפגע מהרשאת המנהל לפי סעיף 50(ג), רשאי לערור עליה לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 14 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההחלטה.

(ב) בית המשפט הדן בערר רשאי לאשר את החלטת המנהל, לבטלה, או להתנותה בתנאים, והוא רשאי לתת כל סעד שבית משפט הדן בעניין אורחי מוסמך לתיתו.

### סדרי הדין בערר

52. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בערר; באין סדרי דין ידון בית המשפט בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ב) בית המשפט הדן בערר לא יהיה קשור בדיני הראיות למעט דיני חסינות עדים וראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

### בפסקאות (4) ו-(5)

מוצע לתקן את סעיפים 78 ו-83 לחוק משק הגז הטבעי, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים כפי שנקבע היום (ראו פרט 33) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, בין השאר, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ב) בסעיף 51 ואת סעיף 52 לחוק, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין בעניינים אלה, כמוצע, וזה נוסחם:

סעיפים קטנים (א) עד (ג) ו-(ה) של סעיף 48 האמור לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין בעניינים אלה, כמוצע.

סעיף 65 מוצע לתקן את חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, כדלקמן:

### בפסקה (1)

מוצע להבהיר כי בית המשפט המוסמך לדון בערעור לפי סעיף 28(ב)(7) לחוק משק הגז הטבעי (ערעור על החלטת ועדת ערר לפי הסעיף) הוא בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים (ראו פרט 11 לתוספת השנייה לחוק).

### בפסקאות (2) ו-(3)

מוצע לתקן את סעיפים 51 ו-52 לחוק משק הגז הטבעי, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטות לפי סעיף 50(ג) לחוק (סמכות כניסה למקרקעין וביצוע פעולות בהם) תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 33) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, בין השאר, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ב) בסעיף 51 ואת סעיף 52 לחוק, אשר לא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין בעניינים אלה, כמוצע, וזה נוסחם:

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערר, יוחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

(ה) סעיף קטן (ד) – בטל.

תיקון חוק רשות  
הספנות והנמלים

66. בחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 –

(1) בסעיף 44, במקום "ואם הוגש ערר ובית המשפט הדן בערר הורה על איכותו שלולמו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערר" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 48 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערר כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערר, יוחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

(ה) סעיף קטן (ד) – בטל.

## ד ב ר י ה ס ב ר

החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לעניינים מינהליים ולא בערר לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 25) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

בנוסף, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ד) בסעיף 48 לחוק שלא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על עתירות אלה, כמוצע, וזה נוסחם:

"(א) על דרישה לעיצום כספי כאמור בסעיף 43 ניתן לערוך לבית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה הדרישה לתאגיד המוסמך.

...

(ד) על החלטת בית המשפט בערר ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד."

לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

בנוסף, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (א) ו-(ד) של סעיף 83 לחוק האמור שלא יהיו נחוצים לאחר החלת הוראות החוק ותקנות סדרי הדין על עתירות אלה, כמוצע, וזה נוסחם:

"(א) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערוך לבית משפט השלום בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה הדרישה לבעל הרישיון.

...

(ד) על החלטת בית המשפט בערר ניתן לערער ברשות ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד."

סעיף 66 מוצע לתקן את סעיפים 44 ו-48 לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004, כדי להתאימם לשינוי המוצע, ולפיו הביקורת השיפוטית על

67. תיקון חוק יישום תכנית ההתנתקות  
 תכנית ההתנתקות – בחוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005<sup>75</sup> –
- (1) בסעיף 75(ג), אחרי "לבית המשפט" יבוא "המחוזי";
- (2) בסעיף 137(ד), אחרי "לבית המשפט" יבוא "המחוזי".
68. תיקון חוק משק הדלק (איסור מכירת דלק לתחנות תדלוק מסוימות)  
 בחוק משק הדלק (איסור מכירת דלק לתחנות תדלוק מסוימות), התשס"ה-2005, בסעיף 7 –
- (1) בסעיף קטן (ב), במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";
- (2) בסעיף קטן (ח), במקום הרישה עד המילים "כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סעיף זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";
- (3) בסעיף קטן (ט), במקום "התקבל הערר, יוחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ח) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";
- (4) סעיף קטן (י) – בטל.
69. תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)  
 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 –
- (1) בסעיף 36ב, במקום "ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי או הקנס האזרחי בידי הממונה או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

## ד ב ר י ה ס ב ר

- 67 סעיף מוצע לתקן את חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005, ולהבהיר כי הסמכות לדון בעתירות נגד החלטות הוועדה המיוחדת לפי סעיפים 75(ג) ו-137(ד) לחוק האמור נתונה לבית משפט מחוזי לענינים מינהליים.
- 68 סעיף מוצע לתקן את סעיף 7 לחוק משק הדלק (איסור מכירת דלק לתחנות תדלוק מסוימות), התשס"ה-2005, כדי להתאימו לשינוי המוצע, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים ולא בערר לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 28(2) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים
- שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.
- בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 7(י) לחוק האמור, שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק על עתירות בענינים אלה. סעיף זה קובע כי "על החלטת בית משפט השלום בענין עיצום כספי או הקנס האזרחי בידי ברשות; בית המשפט ידון בערעור בשופט אחד".
- 69 סעיף מוצע לתקן את סעיפים 36ב ו-136 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, כדי להתאימם לשינוי המוצע, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 29(2) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט

<sup>75</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 142; התשע"א, עמ' 1084.

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) - בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת הערעור כדי לעכב תשלום עיצום כספי או קנס אזרחי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הממונה לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערעור, יחזור העיצום הכספי או הקנס האזרחי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי או הקנס האזרחי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי או הקנס האזרחי ששולם או על הפחתת העיצום או הקנס, יחזור הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין".

70. בחוק להסדרת תוצרת אורגנית, התשס"ה-2005<sup>76</sup>, בסעיף 10, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".

71. בחוק המשטרה, התשס"ו-2006<sup>77</sup>, בסעיף 102(ד), במקום "בית המשפט" יבוא "בית משפט מחוזי".

72. בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006, בסעיף 19 -

תיקון חוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים)

(1) בסעיף קטן (ג), במקום "הוגש ערעור, ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

### ד ב ר י ה ס ב ר

**סעיף 72** מוצע לתקן את סעיף 19 לחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006, כדי להתאימו לשינוי המוצע, ולפיו הביקורת השיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט השלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(30) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדין בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

שלום לענינים מינהליים לדין בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 136(א) לחוק האמור, שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק האמור על עתירות בענינים אלה. סעיף זה קובע כי "על דרישה לתשלום עיצום כספי או קנס אזרחי ניתן לערער לפני בית משפט השלום בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הדרישה".

בנוסף, מוצע למחוק את פסקאות (1), (2) ו-(5) בסעיף 19(1) לחוק האמור, שהוראותיהן לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק על עתירות בענינים אלה, וזה נוסחן:

**סעיף 70** מוצע לתקן את סעיף 10 לחוק להסדרת תוצרת אורגנית, התשס"ה-2005, ולהבהיר כי הסמכות הנתונה לבית משפט לענינים מינהליים לדין בערעורים על החלטת ועדת הערר לפי סעיף זה, תמשיך להיות נתונה לבית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

"(1) על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער לפני בית משפט השלום.

**סעיף 71** מוצע לתקן את סעיף 102(ד) לחוק המשטרה, התשס"ו-2006, ולהבהיר כי הסמכות הנתונה לבית משפט לענינים מינהליים לדין בערעורים לפי סעיף זה, תמשיך להיות נתונה לבית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

(2) ערעור על דרישה לתשלום עיצום כספי יוגש בתוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה הדרישה לתשלום העיצום הכספי.

<sup>76</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 474; התשס"ח, עמ' 148.

<sup>77</sup> ס"ח התשס"ו, עמ' 130; התשע"א, עמ' 948.

(2) בסעיף קטן (ו) –

(א) פסקאות (1) ו-(2) – יימחקו;

(ב) בפסקה (3), במקום "אין בערעור על דרישה לתשלום עיצום כספי כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת המנהל לפי סעיף זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ג) בפסקה (4), במקום "התקבל הערעור על דרישה לתשלום עיצום כספי לאחר ששולם, יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בפסקה (3) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם";

(ד) פסקה (5) – תימחק.

73. בחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, בסעיף 13 –

(1) בסעיף קטן (ב), במקום "ואם הוגשה עתירה ובית המשפט הדין בעתירה הורה על עיכוב תשלומי" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף קטן (ד), במקום הרישה עד המילים "כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הממונה לפי סעיפים 12 עד 14 כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(3) בסעיף קטן (ה), במקום הרישה עד המילים "יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם".

74. בחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007 –

(1) בסעיף 39 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום הרישה עד המילים "כדי לעכב את תשלום הקנס האזרחי או העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הרשות המוסמכת לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

## ד ב ר י ה ס ב ר

ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

סעיף 74 מוצע לתקן את סעיפים 39 ו-40 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תעבור מבית משפט מחוזי לענינים מינהליים לבית משפט שלום לענינים מינהליים (ראו פרט 2(32) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל

...

(5) על החלטת בית המשפט בערעור על דרישה לתשלום עיצום כספי ניתן לערער ברשות לבית המשפט המחוזי, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד".

סעיף 73 מוצע לתקן את סעיף 13 לחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, כדי להתאימו לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תעבור מבית משפט מחוזי לענינים מינהליים לבית משפט שלום לענינים מינהליים (ראו פרט 2(31) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל

(ב) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) החליט בית המשפט, לאחר ששולם הקנס האזרחי או העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום הקנס האזרחי או העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום או הקנס, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו";

(2) בסעיף 40, במקום "ואם הוגשה עתירה, ובית המשפט הדן בעתירה הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין".

75. בחוק השתלת אברים, התשס"ח-2008<sup>78</sup>, סעיף 19 – בטל.
76. בחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008<sup>79</sup> –
- (1) בסעיף 1(ו3), במקום "בית המשפט" יבוא "בית משפט מחוזי";
- (2) בסעיף 17(ו1), אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי".
77. בחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 –

תיקון חוק השתלת אברים

תיקון חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים

תיקון חוק אוויר נקי

(1) בסעיף 57(א), במקום "ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי" יבוא "או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 59 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי סימן זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "על החלטת הממונה לפי סימן זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

## ד ב ר י ה ס ב ר

ועדת הערר לרישיון לפי סעיף 17(ו1) לאותו חוק, תמשיך להיות בידי בית משפט מחוזי לעניינים מינהליים.

סעיף 77 מוצע לתקן את סעיפים 57 ו-59 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, כדי להתאימם לשינוי המוצע

בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2(34) לתוספת הרביעית לחוק, בנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

סעיף 75 מוצע לבטל את סעיף 19 לחוק השתלת אברים, התשס"ח-2008, שעניינו עתירה מינהלית ואשר קובע כי: "על החלטת ועדת הערכה ועל החלטת המנהל לפי פרק זה ניתן לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים". הוראה זו אינה נחוצה נוכח העובדה שהחלטות אלה מנויות בפרט 33 לתוספת הראשונה לחוק.

סעיף 76 מוצע לתקן את חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008, ולהבהיר כי הסמכות הנתונה לבית משפט לעניינים מינהליים לדון בערעורים על החלטת ועדת הערר, לפי סעיף 1(ו3) לחוק זה ועל החלטת

<sup>78</sup> ס"ח התשס"ח, עמ' 394.

<sup>79</sup> ס"ח התשס"ח, עמ' 742.

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום הרישה עד המילים "יחזור העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יחזור הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין".

78. בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 –

(1) בסעיף 64(א), במקום "הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 68, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומי של העיצום הכספי" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי הנגיד או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 68 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור כדי לעכב תשלום עיצום כספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הנגיד לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל הערעור, יחזור העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יחזור הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין".

79. בחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (הליכים לענין החלטות הנוגעות לחיילים בשירות קבע), התש"ע-2010<sup>80</sup> –

(1) בסעיף 1, אחרי "בית המשפט" יבוא "מחוזי";

(2) בסעיף 2, בהגדרה "בית משפט לענינים מינהליים", אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי" ובמקום "כהגדרתו" יבוא "כמשמעותו";

(3) בסעיף 12, אחרי "יהיו נתונות לבית משפט" יבוא "מחוזי";

תיקון חוק שירות  
הקבע בצבא הגנה  
לישראל (הליכים  
לענין החלטות  
הנוגעות לחיילים  
בשירות קבע)

## ד ב ר י ה ס ב ר

כספיים. בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 68(א) לחוק האמור שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק על עתירות בענינים אלה, כמוצע בהצעת החוק. סעיף 68(א) קובע כי: "על דרישת תשלום ניתן לערער לפני בית משפט השלום בירושלים, בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הדרישה".

סעיף 79 מוצע לתקן את חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (הליכים לענין החלטות הנוגעות לשירות קבע), התש"ע-2010, ולהבהיר כי בית משפט לענינים מינהליים המוסמך לדון בהחלטות לפי סעיפים 1, 2, 12, 13 ו-14 לחוק זה, הוא בית משפט מחוזי לענינים מינהליים.

סעיף 78 מוצע לתקן את סעיפים 64 ו-68 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בעתירה מינהלית לבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום, כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(35) לתוספת הרביעית לחוק, בנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל החלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים

<sup>80</sup> ס"ח התש"ע, עמ' 380.

(4) בסעיף 13, בכל מקום, אחרי "בית משפט" יבוא "מחוזי";

(5) בסעיף 14 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "בית המשפט לעניינים מינהליים" יבוא "בית המשפט המחוזי לעניינים מינהליים";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "בתי משפט" יבוא "מחוזיים".

תיקון חוק למניעת  
מפגעי אסבסט  
ואבק מזיק

80. בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011 -

(1) בסעיף 64(א), במקום "הוגשה עתירה לבית המשפט ובית המשפט הורה על איכות תשלומי של העיצום הכספי" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובסופו יבוא "או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 67 -

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילים "לפי סעיף 68" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע החלטה";

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום הרישה עד המילים "יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין".

תיקון חוק הטיס

81. בחוק הטיס, התשע"א-2011 -

(1) בסעיף 155(א), במקום "הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 159 ועוכב תשלומי של העיצום הכספי לפי אותו סעיף" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומי של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

## ד ב ר י ה ס ב ר

שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית בבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(37) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 159(א) לחוק האמור, שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלטת הוראות החוק על עתירות בעניינים אלה, כמוצעת בהצעת החוק. סעיף 159(א) האמור קובע כי "על דרישת תשלום ניתן לערער לפני בית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה למערער".

סעיף 80 מוצע לתקן את סעיפים 64 ו-71 לחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי חוק זה תעבור מבית משפט מחוזי לעניינים מינהליים לבית משפט שלום לעניינים מינהליים (ראו פרט 2(36) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצעת בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל ההחלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

סעיף 81 מוצע לתקן את סעיפים 155, 159 ו-160 לחוק הטיס, התשע"א-2011, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור לפי סעיף זה כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד המילים "יחזר סכום העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין";

(3) בסעיף 160(ד), במקום "והוגש עליו ערעור" יבוא "והוגשו עליו עתירה או ערעור כאמור בסעיף 155(א)" ובמקום "הערעור ואת תוצאותיו" יבוא "העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם".

בחוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011 –

תיקון חוק להסדרת  
הטיפול באריזות 82.

(1) בסעיף 40(א), במקום "הוגש ערעור על דרישת תשלום ועוכב תשלומו של העיצום הכספי לפי סעיף 43(ג)" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 43 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור לפי סעיף זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד המילים "לפי הוראות פרק זה" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי";

## ד ב ר י ה ס ב ר

לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים.

בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 43(א) לחוק האמור, שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק על עתירות בעניינים אלה, כמוצע בהצעת החוק. סעיף 43(א) האמור קובע כי "על דרישת תשלום אפשר לערער לבית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה למפר".

סעיף 82 מוצע לתקן את סעיפים 40, 43 ו-44 לחוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011,

כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בעניין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית בבית משפט שלום לעניינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(38) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לעניינים מינהליים לדון בעתירות נגד כלל החלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות

3) בסעיף 44(ד), במקום "והוגש עליו ערעור" יבוא "והוגשו עליו עתירה או ערעור כאמור בסעיף 40(א)" ובמקום "הערעור ואת תוצאותיו" יבוא "העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם".

תיקון חוק מיסוי רווחי נפט

83. בחוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א-2011 -

(1) בסעיף 34(א), במקום "ואם הוגש ערעור, ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו" יבוא "ואם הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 37 -

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) - בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור לפי סעיף זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד המילים "יוחזר העיצום הכספי" יבוא "החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם, יוחזר הסכום ששולם".

תיקון חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם)

84. בחוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012 -

(1) בסעיף 22(א), במקום "הוגש ערעור על דרישת תשלום לפי סעיף 26 והורה בית המשפט על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי לפי הסעיף האמור" יבוא "הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הרשם או בית המשפט" ובמקום "ההחלטה בערעור" יבוא "ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי הענין";

(2) בסעיף 26 -

## ד ב ר י ה ס ב ר

לחוק קובע כי "על החלטת המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט שלום בתוך 30 ימים מיום מסירת ההחלטה".

סעיף 84 מוצע לתקן את סעיפים 22 ו-26 לחוק חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית בבית משפט שלום לענינים מינהליים ולא כפי שנקבע היום, בערעור על דרישת תשלום לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום שבאזור שיפוטו ניתנה החלטת הרשם להטיל על המפר עיצום כספי (ראו פרט 2(40) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדרון בעתירות נגד כלל החלטות המינהליות בחוק האמור הנוגעות לעיצומים כספיים,

סעיף 83 מוצע לתקן את סעיפים 34 ו-37 לחוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א-2011, כדי להתאימם לשינוי המוצע בהצעת החוק, ולפיו הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על החלטה בענין עיצומים כספיים לפי החוק האמור תיעשה בדרך של עתירה מינהלית בבית משפט שלום לענינים מינהליים, ולא בערעור לבית משפט שלום כפי שנקבע היום (ראו פרט 2(39) לתוספת הרביעית לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 14 להצעת החוק). במסגרת זו, מוצע בין השאר, להסמיך את בית משפט שלום לענינים מינהליים לדרון בעתירות נגד כלל החלטות המינהליות בפקודה הנוגעות לעיצומים כספיים, ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 37(א) לחוק האמור, שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק על עתירות בענינים אלה, כמוצע בהצעת החוק. סעיף 37(א)

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "עיכוב ביצוע והחזר";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור לפי סעיף זה כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לענינים מינהליים על החלטת הרשם לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה";

(ד) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (ב) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, ויחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו."

### פרק ג': תחילה, תחולה והוראות מעבר

- תחילה 85. תחילתו של חוק זה בתום שישה חודשים מיום פרסומו או במועד מוקדם יותר שקבע שר המשפטים בצו.
- תחולה והוראות מעבר 86. הוראות חוק זה יחולו על עתירות מינהליות, ערעורים מינהליים ותובענות מינהליות, שיוגשו ביום תחילתו של חוק זה או לאחריה.

### ד ב ר י ה ס ב ר

**סעיף 85** מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה בתום שישה חודשים מיום פרסומו או במועד מוקדם יותר שקבע שר המשפטים בצו. השהיה זו בהחלת החוק המוצע תאפשר את הגמישות הנדרשת בהתאמת מערכת בתי המשפט והפרקליטות, משרדי הממשלה והציבור בכללותו לשינוי המוצע.

**סעיף 86** מוצע לקבוע כי הוראות החוק המוצע יחולו על עתירות מינהליות, ערעורים מינהליים ותובענות מינהליות שהוגשו ביום תחילת החוק או לאחריה. הליכים שהוגשו לפני יום תחילת החוק המוצע יידונו לפי הוראות החוקים המפורטים בחוק המוצע, כנוסחם טרם תחילתו. הוראה זו דרושה כדי להבהיר כי הליכים אשר כבר הוגשו לבית המשפט, ימשיכו להיות נדונים באותו בית המשפט שאליו הוגשו ולפי סדרי הדין שחלו עליהם באותה העת אף אם מוצע בחוק המוצע כי לאחר תחילתו תועבר הסמכות לדון בעניין לערכאה אחרת. הליכים שיוגשו לאחר תחילתו של החוק המוצע, יוגשו לפי הוראותיו.

ולא רק בעתירות לגבי דרישת התשלום, וכן מוצע לערוך תיקונים שתכליתם להבטיח אחידות בנוסח החקיקה הנוגעת לעיצומים כספיים. בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 26(א), שהוראותיו לא יהיו נחוצות לאחר החלת הוראות החוק על עתירות בעניינים אלה, כמוצע בהצעת החוק, וכן, מוצע להחליף את נוסח סעיף 26(ג).

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (א) ו-(ג) של סעיף 26 האמור:

"(א) על דרישת תשלום ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום שבאזור שיפוטו ניתנה החלטת הרשם להטיל על המפר עיצום כספי; ערעור כאמור יוגש בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה דרישת התשלום.

...

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף זה, לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת בידי בית המשפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו."



